BIULETYN
Akademii Obrony Narodowej

Dwumiesięcznik nr 1(39) Rok IX ISSN 1642-0128

Trzy lata działalności CSiKGW

Ćwiczenia w CSiKGW

Od Redakcji

Drodzy Czytelnicy!

Z przyjemnością informuję, iż od bieżącego roku kalendarzowego „Biuletyn AON" będzie ukazywał się co dwa miesiące. Cieszy nas ta zmiana, ponieważ częściej będziemy docierać do Państwa z informacjami.

A oto, co w numerze.

Na pierwszych stronach „Biuletynu AON" kontynuujemy cykl rozmów z przedstawicielami kierowniczej kadry naszej uczelni. Tym razem na temat funkcjonowania Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego wypowiedział się jego dziekan płk dr hab. Piotr Makowski (s. 2).

Tematem pierwszego tegorocznego numeru jest podsumowanie trzyletniej działalności Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych, które na stronie 5 przedstawił szef centrum płk dr Jan Knetki.

Na naszych łamach znalazły – jak zwykle – miejsce bieżące wydarzenia o charakterze naukowym: konferencje i sympozjum, a także wizyty delegatów i wyjazdy zagraniczne. Na uwagę zasługuje również informacja o otwarciu Centrum Doskonalenia Kursowego Oficerów (s. 19), o którym szerszej napiszemy w kolejnym numerze.

Inicjatywa studentek i studentów współpracujących z redakcją przerosła nasze najśmielsze oczekiwania. W rubryce „Z życia studentów" (s. 23–32) znalazły się teksty głównie ich autorstwa, m.in. sprawozdania z wykładów, warsztatów, działalności kół naukowych. Zachęcam również do lektury tekstów z rubryk: kulturalnej oraz sportowo-rekreacyjnej. Na szczególną uwagę zasługują sukcesy naszych reprezentantów w Mistrzostwach Garnizonu Warszawa w Sportach Powszechnych (s. 35).

Naszym studentom i doktorantom polecam materiał radcy prawnego Andrzeja Knapika o ulgach w opłatach za studia i studia doktoranckie (s. 47), zaś miłośnikom historii wojskowości tekst Dariusza Ogórka na temat walk wojsk państw Osi w Afryce Północnej 1941–1942 (s. 49).

Życzę Państwu przyjemnej lektury.

Ewa Ciunowicz

redaktor naczelna

Na okładce: Operatorzy na kursie JLTS w listopadzie 2008 r. Zajęcia prowadzi ppłk Jacek Stempień. Fot. P. Przyborowski.

Autorami fotoreportażu zamieszczonego na wewnętrznej stronie okładki są: R. Miszczak i P. Przyborowski.

Wywiad
Rozmowa z dziekanem Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego płk. dr. hab. Piotrem Makowskim 2

Temat numeru
Trzy lata działalności Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych 5

Wydarzenia
Konferencje naukowe 8
Sympozjum naukowe 11
Wykład ministra obrony narodowej w Akademii 12
Nasi goście 13
Wyjazdy zagraniczne 15
Z obrad Senatu AON 18
Awanse i mianowania 18
Otwarcie Centrum Doskonalenia Kursowego Oficerów 19
Centrum Szkolenia OPBMR w SZ RP – kursy 19
Akademicka cegiełka profesjonalizacji 21
Wniosek o Kartę Uczelni Erasmusa 22

Z życia studentów
Wybory do wydziałowych rad Samorządu Studentów 23
Koło Naukowe „Akademia Przedsiębiorczości" 24
Wykłady otwarte 25
Warsztaty kryminalistyczne 27
Studencka Akademia Polowa 29
Ochrona wolności, możliwość realizacji praw… 30
Z prac licencjackich: Gazociąg Północny jako element TEN . . .31

Kultura
Aktor czy żołnierz? Rozmowa z Mateuszem Damięckim 33
Na deskach teatru: Pecunia non olet? 34

Sport i rekreacja
Sukcesy naszych sportowców 35
Relacja z VII Górskich Ekstremalnych Zawodów na Orientację 2008 35
I Mikołajkowa Bitwa Międzywydziałowa 37
Akademickie starcia 38
Sekcja koszykówki 39
Sekcja Combat TFS 40

Turystyka
Stolica polskich Tatr 44

Sprawy pracownicze
Bezpieczeństwo i Higiena Pracy: Praca przy komputerze. Cz. III . . .46
Pożegnanie pracownika 47

Prawo
Ulgi w opłatach za studia I i II stopnia oraz studia doktoranckie . . .47

Historia wojskowości
Walki wojsk państw Osi w Afryce Północnej 1941–1942. Ofensywa Deutsches Afrika Korps (luty–kwiecień 1941 r.) – Dariusz Ogórek 49

By język był giętki…
Wokół „wszechnicy" – Andrzej Wajda 54

Rozrywka 56
Na półce z książkami 57

Rozmowa z dziekanem Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego płk. dr. hab. Piotrem Makowskim

Jakie są uwarunkowania organizacyjne Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i z jakich składa się obecnie jednostek?

Wydział Bezpieczeństwa Narodowego powstał 1 września 2008 r. i, obok Wydziału Zarządzania i Dowodzenia, jest jedną z dwóch nowych podstawowych jednostek organizacyjnych AON, która funkcjonuje na podstawie decyzji nr 219/MON ministra obrony narodowej z 6 maja 2008 r. W jego skład weszły poprzednio istniejące podstawowe jednostki organizacyjne AON, takie jak: Wydział Strategiczno-Obronny z wyłączeniem Instytutu Ekonomii i Logistyki oraz Instytut Nauk Humanistycznych. Struktura wydziału obejmuje obecnie dwa instytuty: bezpieczeństwa państwa oraz nauk humanistycznych, a także dwie katedry: strategii i geostrategii oraz prawa i administracji.

W konsekwencji reorganizacji Akademii WBN przejął uprawnienia do prowadzenia bliskich sobie pod względem treści kształcenia kierunków studiów, jakimi są bezpieczeństwo narodowe oraz europeistyka. Obecnie bezpieczeństwo narodowe powinno być rozważane także w kontekście bezpieczeństwa europejskiego. Mam nadzieję, że omawiana bliskość prowadzonych w wydziale kierunków studiów zaowocuje pozytywnym efektem synergii w realizacji programów kształcenia.

Warto także podkreślić, iż od 24 listopada 2008 r. Rada Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego i doktora w dziedzinie nauk wojskowych.

Płk dr hab. Piotr Makowski, absolwent Politechniki Łódzkiej (1979), Akademii Sztabu Generalnego WP (1988), International Staff Officers Orientation Course in The Netherlands Defence College (1996). W 1993 r. uzyskał stopień doktora, a w 2001 r. doktora habilitowanego w dziedzinie nauk wojskowych.

W latach 1988–1993 był starszym asystentem w Wydziale Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej A SG WP, a następnie AON. W kolejnych latach był adiunktem we WLiOP (1993–2001), szefem Katedry Obrony Powietrznej (2001–2006), komendantem-dziekanem Wydziału Lotnictwa i Obrony Powietrznej AON (2006–2008). W 2008 r. został dziekanem Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego AON.

W jakim zakresie zmieniły się zadania, które ma realizować kadra wydziału?

WBN przejął zadania dydaktyczne i naukowe Instytutu Nauk Humanistycznych oraz znaczną część zadań byłego Wydziału Strategiczno-Obronnego, i chociaż przed wydziałem formalnie stoją nowe zadania, to dla jego kadry w istocie nie uległy one znaczącym zmianom, gdyż pomimo funkcjonowania nowej struktury poszczególni nauczyciele akademiccy zachowali swoje dotychczasowe obszary tematyczne, w których od lat się specjalizują. Gwarantuje to utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia.

Biuletyn Akademii Obrony Narodowej
Redaktor naczelna: **Ewa Ciunowicz** tel./fax (022) 681-40-32,
e-mail: biuletyn@aon.edu.pl,
zespół redakcyjny: **Agnieszka Adamiak**,
stała współpraca: **Anna Antczak**, **Marlena Niemiec**,
opracowanie graficzne, skład i łamanie: **Dariusz Łysio**,
fotografie: **Irena Koziarek**, **Zdzisław Rutkowski**,
korekta: **Jolanta Puchalska**,
Wydawca: Akademia Obrony Narodowej.

Naświetlanie i druk: Wydawnictwo AON, zam. 57/WAON,
zamknięcie numeru: 23.01.2009 r., nakład: 1000 egz.
Adres redakcji: Akademia Obrony Narodowej
00-910 Warszawa 72, al. gen. A. Chruściela 103, bud. 25.
Wydanie internetowe: www.aon.edu.pl.
Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów, adiustacji oraz zmiany tytułów nadesłanych tekstów. Materiałów niezamówionych nie zwracamy.
Publikowane artykuły wyrażają indywidualne poglądy autorów.
Artykuły są sprawdzane przez system antyplagiatowy.

Największą jednostką organizacyjną wydziału jest Instytut Bezpieczeństwa Państwa, którego działalność dydaktyczna i naukowa mieści się w zakresie podstawowych dziedzin bezpieczeństwa państwa. Instytut odpowiada merytorycznie za prowadzenie studiów stacjonarnych, niestacjonarnych oraz podyplomowych na kierunku bezpieczeństwo narodowe i realizuje zajęcia na pozostałych kierunkach studiów prowadzonych przez AON w zakresie: polityki obronnej, bezpieczeństwa powszechnego i publicznego, zarządzania kryzysowego, analizy systemowej bezpieczeństwa narodowego, przygotowań obronnych państwa i mobilizacji. Działalność naukowo-badawcza instytutu ukierunkowana jest na tworzenie podstaw teoretycznych oraz rozwijanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, organizacji i funkcjonowania systemów bezpieczeństwa narodowego, w tym użycia sił zbrojnych w systemach bezpieczeństwa – narodowym i sojuszniczym.

Instytut Nauk Humanistycznych jest jednostką organizacyjną Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego, prowadzącą edukację humanistyczną na wszystkich poziomach kształcenia realizowanych przez Akademię Obrony Narodowej. Działalność naukową skupia wokół takich obszarów badawczych, jak: filozofia bezpieczeństwa, edukacja obronna społeczeństwa, socjologia wojska, etyka zawodowa, psychologia dowodzenia, przywództwo, międzynarodowe stosunki wojskowe, integracja europejska oraz edukacja dla bezpieczeństwa europejskiego.

Kadra naukowo-dydaktyczna Katedry Strategii i Geostrategii specjalizuje się w takich obszarach, jak: teoria i praktyka strategii, strategiczne problemy bezpieczeństwa, obronności, wojskowości i sił zbrojnych, strategia zarządzania w obszarze bezpieczeństwa i obronności, geopolityka i geostrategia, analiza współczesnych konfliktów zbrojnych i historia sztuki wojennej oraz myśli wojskowej. Katedra odpowiada merytorycznie za proces kształcenia na Podyplomowych Studiach Polityki Obronnej (PSPO). Studia te przeznaczone są dla oficerów – o stopniu etatowym pułkownika – planowanych do objęcia stanowisk o stopniu etatowym: generała brygady. Studia mają charakter stacjonarny, trwają dziesięć miesięcy, z podziałem na dwa semestry. Zasadniczym modułem programowym jest blok tematyczny organizowany w formie studiów polityczno-strategicznych. Każdy blok tematyczny składa się z wykładów, seminariów i ćwiczeń. Uzupełniają je konferencje oraz krajowe i zagraniczne podróże studyjne. Pozwalają one uczestnikom studiów lepiej zrozumieć rzeczywiste problemy funkcjonowania państwa i wspólnoty międzynarodowej, ważnych krajowych i zagranicznych instytucji oraz jednostek wojskowych w środowisku bezpieczeństwa.

Katedra Prawa i Administracji jest jednostką edukacyjną i naukową, będącą ważnym ogniwem w przygotowaniu wysoko kwalifikowanych kadr kierowniczych i dowódczych na potrzeby systemu bezpieczeństwa narodowego, w tym – Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i administracji publicznej, zdolnych do zarządzania, kierowania i dowodzenia zespołami ludzkimi w warunkach pokoju, kryzysu i konfliktu zbrojnego.

Jakie znaczenie dla Akademii ma szkolenie w ramach Wyższych Kursów Obronnych?

Wyższe Kursy Obronne przynoszą Akademii zarówno korzyści materialne, jak i niewymierne, polegające na wzroście jej prestiżu jako uczelni wiodącej wśród oferujących usługi dydaktyczne z zakresu obronności i bezpieczeństwa państwa. Argumentem potwierdzającym powyższe stwierdzenie są niepodważalne fakty. Akademia Obrony Narodowej od kilku lat wygrywa przetarg na prowadzenie szkolenia obronnego dla administracji państwowej i samorządowej, przeprowadzany przez Departament Strategii i Planowania Obronnego MON. Formą tego szkolenia są właśnie Wyższe Kursy Obronne. Wnioski z corocznych konferencji metodycznych i badania ankietowe prowadzone wśród uczestników kursów upoważniają do ich wysokiej oceny. Ocena ta potwierdza właściwy dobór i przydatność treści przekazywanych w czasie zajęć, profesjonalizm i wysoki poziom przekazu. Strony organizacyjna i socjalna zy-

skują w świetle opinii uczestników kursów również wysoką notę. Mam nadzieję, iż Akademia i WBN zyskują po każdej edycji kursu nowych sympatyków, zadowolonych ze spędzonego tu czasu.

Na jakich kierunkach studiów i kursach, prowadzonych przez wydział, kształcą się obecnie studenci wojskowi?

Obecnie studenci wojskowi kształcą się na stacjonarnych studiach II stopnia (realizowanych w formie studiów przemiennych), a także na wspomnianych już Podyplomowych Studiach Polityki Obronnej. Oprócz tego, na wydziale w bieżącym semestrze przeprowadzono kilka krótkoterminowych kursów dla oficerów pionu kadrowego i administracji wojskowej.

A jaką ofertę edukacyjną Wydział Bezpieczeństwa Narodowego przygotowuje dla studentów cywilnych na rok akademicki 2009/2010?

Zgodnie ze stosowną uchwałą Senatu AON w ofercie dydaktycznej WBN znajdą się stacjonarne i niestacjonarne studia I i II stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe oraz stacjonarne i niestacjonarne studia I stopnia na kierunku europeistyka.

Aktualna bogata oferta studiów podyplomowych, obejmująca kierunki: bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe stosunki wojskowe, już w połowie bieżącego roku akademickiego zostanie poszerzona o podyplomowe studia zarządzania kryzysowego.

Z jakimi instytucjami współpracuje wydział i na czym polega ta współpraca?

Współpracy WBN z instytucjami wojskowymi i cywilnymi można by poświęcić osobny artykuł, gdyż lista tych podmiotów i form współpracy jest długa. Należałoby zatem sprecyzować, co się rozumie pod pojęciem współpracy, a co w tym wypadku zaliczyć do kategorii kontaktów. Jeśliby uznać za współpracę obustronne wysiłki na rzecz realizacji wspólnych zadań, to urzeczywistnia się ona głównie w relacjach jednostek organizacyjnych wydziału z konkretnymi podmiotami i często po okresach wzmożonego wysiłku przyjmuje mniej intensywną formę. Odpowiadając na to pytanie, skupię się tylko na najistotniejszych bieżących obszarach współpracy.

Departament Strategii i Planowania Obronnego jest naszym najważniejszym partnerem w prowadzeniu Wyższych Kursów Obronnych, ponadto zespół pracowników wydziału został zaproszony do współpracy w opracowaniu niezwykle ważnego dokumentu, jakim jest „Strategia Obronności RP".

Kadra wydziału bierze czynny i bierny udział w szkoleniu doskonalącym, organizowanym przez Sztab Generalny WP, oraz w opracowywaniu i opiniowaniu wielu dokumentów normatywnych wydawanych przez tę instytucję.

Ostatnio współpraca z Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie koncentruje się na opracowaniu propozycji minimum programowego na kierunku bezpieczeństwo narodowe, które uprawniałoby absolwentów tego kierunku, ubiegających się o zatrudnienie w Policji, do znacznego skrócenia kursu podstawowego dla kandydatów na policjantów.

Czy widzi Pan potrzebę wprowadzenia zmian w funkcjonowaniu wydziału w najbliższej przyszłości?

Mamy już wprawdzie pierwsze doświadczenia z początkowego okresu realizacji zadań, ale jest jeszcze zbyt wcześnie, by dokonywać rzetelnych ocen. Nie ulega jednak wątpliwości, że określone zmiany będą potrzebne. Ważnym ich kierunkiem będzie konieczność osiągania coraz większej samodzielności wydziału wzorem uczelni cywilnych. Racjonalizacja struktury zatrudnienia w wydziale to kolejny problem, który można rozwiązać poprzez zatrudnienie nowych niezbędnych specjalistów przy jednoczesnym wzroście liczby studentów. Warunki lokalowe wydziału nie pozwalają wprawdzie na kilkakrotne zwiększenie limitów przyjęć na studia, ale nie ulega wątpliwości, że istniejące jeszcze rezerwy trzeba mądrze wykorzystać, tak aby poprawić ekonomiczność kształcenia bez jednoczesnego pogorszenia warunków studiowania.

Rozmawiała Ewa Ciunowicz

Trzy lata działalności Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych

W marcu miną trzy lata od momentu otwarcia CSiKGW. Jest to doskonała okazja do zaprezentowania dotychczasowych osiągnięć pracowników centrum.

Geneza

Wstąpienie Polski do NATO w 1999 r. spowodowało konieczność wprowadzenia wielu zmian w procesie szkolenia dowództw i sztabów. Dotyczyły one m.in. zastosowania nowej formy ćwiczeń dowódczo-sztabowych, wspomaganych komputerowo. Ćwiczenia te, w swej istocie, sprowadzają się do szkolenia wybranych elementów systemu dowodzenia w podejmowaniu decyzji i sprawdzaniu efektów tych decyzji za pomocą komputerowych modeli symulacyjnych działań bojowych. Ta efektywna metoda szkolenia wymagała stworzenia warunków umożliwiających wykorzystanie nowoczesnych technologii teleinformatycznych. Mając powyższe na względzie, Sztab Generalny WP w 2000 r. opracował „Wymagania operacyjne dla Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych" i powierzył realizację tego przedsięwzięcia szefowi Generalnego Zarządu Dowodzenia i Łączności P-6. Prace koncepcyjne, związane z lokalizacją i wyposażeniem centrum, doprowadziły do wypracowania decyzji o umiejscowieniu CSiKGW w Akademii Obrony Narodowej. Na tej podstawie szef Sztabu Generalnego WP zatwierdził, w dniu 18 maja 2001 r., „Program organizacyjno-użytkowy budowy infrastruktury teleinformatycznej dla Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych".

Ustalenia te pozwoliły ministrowi obrony narodowej na wydanie w dniu 21 sierpnia 2001 r. „Zarządzenia w sprawie utworzenia Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych w Akademii Obrony Narodowej", a szefowi Sztabu Generalnego WP rozkazu z dnia 8 października 2001 r. Te dwa dokumenty stanowiły o sposobie wykonania zadania i odpowiedzialności instytucji za jego sprawną realizację. Zapoczątkowały one intensywne prace nad sporządzeniem projektów technicznych i organizacyjnych, których realizacja miała doprowadzić do osiągnięcia założonego celu.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego wykonawcą prac projektowych, związanych z adaptacją pomieszczeń i budową infrastruktury teleinformatycznej, została firma Prokom Software SA, która w czerwcu 2002 r. przedstawiła w Stołecznym Zarządzie Infrastruktury dokumentację projektu budowlano-wykonawczego.

23 sierpnia 2002 r. minister obrony narodowej zatwierdził „Zadania i strukturę Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych", a 26 sierpnia wydał zarządzenie określające czas osiągnięcia przez centrum gotowości do ćwiczeń na 31 grudnia 2005 r. We wrześniu 2002 r. Stołeczny Zarząd Infrastruktury rozpoczął prace budowlane, a w grudniu 2005 r. centrum osiągnęło gotowość do prowadzenia ćwiczeń.

Uroczyste otwarcie centrum. Wstęgę przecinają: ówczesny minister obrony narodowej Radosław Sikorski oraz ambasador USA w Polsce Victor Ashe. Fot. Z. Rutkowski

Dzięki wsparciu United States Army Simulation, Training and Instrumentation Command (STRICOM) centrum zostało wyposażone w system symulacyjny Joint Theater Level Simulation (JTLS) i sprzęt teleinformatyczny firm SUN i CISCO, natomiast kadra CSiKGW odbyła kursy i szkolenia, przeprowadzone w USA i Polsce przez specjalistów firmy ROLAND & ASSOCIATES Corporation i Warrior Preparation Center.

Zaangażowanie Ministerstwa Obrony Narodowej, Sztabu Generalnego WP, Akademii Obrony Narodowej i wielu innych instytucji pozwoliło na utworzenie nowoczesnego narodowego ośrodka szkolenia, przygotowującego kadry dowódcze dla Sił Zbrojnych RP. Wypełnione zostało także zobowiązanie sojusznicze, a jednocześnie stworzone warunki do współpracy z innymi narodowymi i sojuszniczymi ośrodkami szkolenia. Warto pamiętać, że prekursorami prac nad zastosowaniem modelowania i symulacji do szkolenia dowództw i sztabów byli na początku lat osiemdziesiątych pułkownicy profesorowie: Władysław Filar i Kazimierz Nożko.

Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych, w którego strukturze znalazły się trzy zakłady: Analiz Systemowych i Prognozowania, Operacyjny, Symulacji oraz Wydział Zabezpieczenia Ćwiczeń, zostało otwarte 22 marca 2006 r.

Osiągnięcia

Pracownicy CSiKGW od początku jego istnienia skupili się na przygotowaniu i prowadzeniu ćwiczeń wspomaganych komputerowo. Już następnego dnia po uroczystym otwarciu rozpoczęło się pierwsze ćwiczenie dowódczo-sztabowe, wspomagane komputerowo pk. „Beskidy 2006". Ćwiczeniem kierował gen. broni Mieczysław Bieniek, a uczestniczyły w nim dowództwa 2. KZ, 11. DKPanc i 6. BDSz.

W latach 2006–2008 w centrum przeprowadzono dwadzieścia cztery ćwiczenia dla dowództw i sztabów różnych szczebli oraz słuchaczy AON. Na szczególną uwagę zasługują ćwiczenia dowódczo-sztabowe wspomagane komputerowo, przeprowadzone w 2008 r. Po raz pierwszy w ćwiczeniu z zakresu operacji reagowania kryzysowego pk. „Proton 2008" został wykorzystany system symulacyjny JTLS. Z kolei w ćwiczeniu pk. „Stokrotka 2008" przetestowano, a następnie w ćwiczeniu „Symulacja 2008" praktycznie wykorzystano możliwości prowadzenia rozproszonego ćwiczenia dowódczo-sztabowego wspomaganego komputerowo. Ćwiczenia te były zwieńczeniem prac wykonywanych przez pracowników centrum, dotyczących koncepcji prowadzenia ćwiczeń rozproszonych na bazie najnowszej wersji systemu JTLS v. 3.3.3.0 z wykorzystaniem sieci MILWAN i INTERNET, co w konsekwencji obniżyło koszty ćwiczeń.

Niewątpliwym sukcesem pracowników centrum było m.in. stworzenie, a następnie modyfikacja zbiorów danych stanowiących podstawę działania kolejnych wersji systemu (JTLS), stworzenie narzędzi wspomagających przygotowanie i prowadzenie ćwiczeń CAX oraz aplikacji służących implementacji scenariuszy ćwiczeń w systemie JTLS, a także przygotowanie prototypowej aplikacji służącej jako automatyzacja tworzenia bazy danych scenariuszy. Warto również wspomnieć o wdrożeniu zestawu wideokonferencyjnego, umożliwiającego realizację połączeń wielopunktowych w sieciach LAN lub WAN.

Pierwsze ćwiczenie wspomagane komputerowo „Beskidy 2006", kierowane przez gen. broni dr. Mieczysława Bieńka. Fot. M. Cała

We współpracy ze Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego przeprowadzono osiem ćwiczeń, w ramach programu „Strategic Economic Needs and Security Exercise" – S.E.N.S.E., dla przedstawicieli Mołdawii, Ukrainy, Białorusi, Gruzji, Azerbejdżanu, Serbii i Afganistanu. Projekt ten został opracowany z myślą o przeszkoleniu i merytorycznym przygotowaniu wysokich rangą urzędników służby rządowej, publicznej oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych i organizacji przedsiębiorców w różnych dziedzinach pracy publicznej i państwowej, w ramach programu szkoleń i seminariów oraz symulacji S.E.N.S.E. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii symulacyjnych, umożliwiających bezpośrednie przeprowadzenie procesu transformacji i połączenie tej metody ze szkoleniami w bardziej tradycyjnych formach, uzyskano doskonałe efekty w zakresie osiągnięcia założonych celów szkoleniowych.

Szkolenie w ramach programu S.E.N.S.E. Fot. M. Cała

Ponadto w ramach wymiany informacji, doświadczeń oraz rozwoju systemów symulacyjnych centrum zorganizowało prezentację systemów symulacyjnych: niemieckiego systemu GESI (Gefechts Simulations System), amerykańskiego systemu JCATS (Joint Conflict and Tactical Simulation) oraz polskiego Systemu Symulacyjnego Wspomagania Szkolenia Operacyjnego „Złocień".

Działalność naukowo-badawcza

Centrum prowadzi również działalność naukowo-badawczą, której głównymi formami są:

- zespołowe, we współpracy z wydziałami AON, oraz indywidualne prace badawcze;
- konferencje, w tym międzynarodowe, w obszarze zastosowań technik symulacyjnych w szkoleniu dowództw oraz sympozja i seminaria;
- publikacje (skrypty, artykuły, opracowania i materiały szkoleniowe);
- współpraca z innymi ośrodkami badawczymi w kraju (Wydział Cybernetyki Wojskowej Akademii Technicznej, Centrum Informatyki i Łączności MON, Państwowy Instytut Telekomunikacji) oraz z centrami symulacyjnymi państw NATO.

Współpraca zagraniczna

Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych realizuje także współpracę zagraniczną, ukierunkowaną na zdobywanie wiedzy merytorycznej, metodycznej i technologicznej, związanej z zakresem działania centrum, tzn. głównie dotyczącej zastosowania metod i narzędzi symulacji w procesie szkolenia dowództw i wojsk.

W działalności centrum duże znaczenie przywiązuje się do bezpośrednich kontaktów z podobnymi ośrodkami państw NATO. CSiKGW współpracuje z centrami symulacyjnymi USA, Niemiec, Bułgarii, Czech i Słowacji oraz z natowskimi: Joint Force Training Center w Bydgoszczy i Joint Warfare Center w Stavanger w Norwegii. Corocznie przedstawiciele centrum biorą udział w Międzynarodowej Konferencji Użytkowników JTLS w Monterey w USA, natowskim CAX – forum poświęconemu ćwiczeniom NATO wspomaganym komputerowo, w międzynarodowej konferencji nt. szkolenia, symulacji i edukacji ITEC (International Training, Education Conference), a także w międzynarodowych konferencjach i szkoleniach organizowanych przez narodowe ośrodki i centra symulacyjne.

Współpraca zagraniczna ukierunkowana jest głównie na zdobywanie wiedzy związanej z za-

kresem działania centrum, tzn. głównie dotyczącej zastosowania metod i narzędzi symulacji w procesie szkolenia dowództw i wojsk. Utrzymywanie współpracy zagranicznej pozwala na zapoznanie się z trendami i zakresem prac prowadzonych przez najbardziej zaawansowane w modelowaniu i symulacji kraje członkowskie NATO oraz uczestniczenie w wymianie poglądów o miejscu i roli centrów symulacji w procesie szkolenia wojsk.

Efekty współpracy mają istotne znaczenie głównie w zakresie pozyskiwania wiedzy i doświadczeń innych centrów, zarówno narodowych, jak i natowskich, co pozwala rozwijać własne prace w zakresie ćwiczeń wspomaganych komputerowo oraz merytorycznego przygotowania kadry do pracy z nowymi systemami symulacyjnymi.

Wnioski

Na podstawie trzyletnich doświadczeń można stwierdzić, że centrum dobrze realizuje stojące przed nim zadania szkoleniowe, dydaktyczne i naukowe. Wiedza, umiejętności i doświadczenie kadry CSiKGW pozwalają na sprawne przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczeń dowódczo-sztabowych wspomaganych komputerowo oraz na wdrażanie nowych systemów symulacyjnych.

CSiKGW posiada rozbudowaną infrastrukturę teleinformatyczną oraz jest wyposażone w sprzęt komputerowy, systemy symulacyjne i narzędziowe, które umożliwiają realizację ćwiczeń dowódczo-sztabowych wspomaganych komputerowo (z pewnymi ograniczeniami na szczeblu taktycznym).

Dotychczas przeprowadzone ćwiczenia wykazały, że Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych współuczestniczy w tworzeniu nowej jakości szkolenia dowództw i sztabów SZ RP. Zwiększenie możliwości centrum w procesie szkolenia dowództw i sztabów wymaga dokonania zakupu niezbędnego sprzętu i oprogramowania oraz dalszego systematycznego szkolenia kadry.

płk dr Jan Knetki

Konferencje naukowe

Zarządzanie organizacjami publicznymi – teoria i praktyka

3 grudnia 2008 r. na Wydziale Zarządzania i Dowodzenia odbyła się I Krajowa Konferencja Naukowa nt. *Zarządzanie organizacjami publicznymi – teoria i praktyka*, nad którą patronat naukowy objął prof. dr hab. Witold Kieżun, obecnie jeden z najwybitniejszych polskich teoretyków zarządzania.

Współorganizatorami konferencji, oprócz Wydziału Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej, były: Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytut Organizacji i Zarządzania Wyższej Szkoły Policji. Celem spotkania była wymiana poglądów w zakresie teoretycznych założeń oraz praktycznych rozwiązań zarządzania instytucjami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki bezpieczeństwa publicznego (narodowego oraz wewnętrznego). Obrady otworzył i podsumował, dziekan Wydziału Zarządzania i Dowodzenia płk dr hab. inż. Jarosław Wołejszo. Przedstawione w trakcie konferencji referaty oraz prowadzona dyskusja zmierzały do wskazania, na czym polega istota oraz specyfika zarządzania instytucjami publicznymi w odniesieniu do założeń teorii oraz praktyki współczesnego zarządzania. W obradach uczestniczyli przedstawiciele krajowych ośrod-

ków akademickich oraz organizacji publicznych. W trakcie sesji plenarnej referaty wygłosili: z Akademii Obrony Narodowej – płk dr hab. inż. Jarosław Wołejszo, prof. dr hab. Leopold Ciborowski oraz prof. dr hab. Waldemar Kaczmarek, a także prof. dr hab. Jerzy Bogdaniecko z Wydziału Zarządzania UW, podinspektor dr inż. Andrzej Urban – prorektor Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, dr Janusz Chełchowski oraz nadkom. Bożena Gołota – przedstawiciele Instytutu Organizacji i Zarządzania WSPol.

Zarówno podczas sesji plenarnej, której przewodniczył prof. dr hab. Leopold Ciborowski, jak również w toku dyskusji oraz rozmów w kuluarach podkreślano znaczenie wymiany poglądów w zakresie różnych aspektów funkcjonowania oraz zarządzania organizacjami publicznymi. Powszechnie wskazywano na potrzebę kontynuowania spotkań naukowych dotyczących tego obszaru, a nawet rozszerzenia formuły przyszłych konferencji. Wystąpienia i wnioski prezentowane przez poszczególnych prelegentów wskazywały na konieczność identyfikowania cech organizacji publicznych, formułowania kryteriów oceny ich efektywności oraz założeń funkcjonowania w trudnych warunkach otoczenia. Szczególnie mocno akcentowano konieczność właściwego precyzowania misji i celów tego typu organizacji oraz rolę lidera – przywódcy we właściwym modelowaniu relacji interpersonalnych i procesów organizacyjnych.

Efekty prowadzonych w 2009 r. prac badawczych oraz wdrożeniowych, zmierzających do doskonalenia funkcjonowania organizacji publicznych, zaprezentowane zostaną podczas kolejnej konferencji, która odbędzie się w grudniu bieżącego roku.

płk dr Marek Strzoda
ppłk dr Piotr Malinowski
Fot. I. Koziarek

Międzynarodowa konferencja o geoprzestrzeni w bezpieczeństwie

Systemy geoinformacyjne bezpieczeństwa narodowego to temat konferencji, która odbyła się 4 grudnia 2008 r. w Akademii Obrony Narodowej.

Organizacją merytoryczną tej debaty naukowej zajął się Zakład Geostrategii i Geografii. Przedsięwzięcie to stanowi kontynuację cy-

klu corocznych spotkań naukowych, zapoczątkowanych trzydniową konferencją w 2004 r. Wyrazem dotychczasowego dorobku intelektualnego tych spotkań jest wdrożenie szeregu pomysłów i działań do praktyki. Dostrzeżona potrzeba cyklicznej promocji wiedzy i poznawania najnowszych trendów i technologii oraz wymiana doświadczeń dotyczących wykorzystania informacji geoprzestrzennej stanowi inspirację do organizowania kolejnych przedsięwzięć.

Wiedza ta jest niezwykle istotna w zarządzaniu państwem, funkcjonowaniu jego struktur, jak i całego społeczeństwa. Byt państwa, w tym przede wszystkim aspekty jego bezpieczeństwa są nierozerwalnie związane z wymiarem przestrzennym i środowiskiem. Dlatego też informacje obrazujące ten wymiar stanowią podstawę holistycznego postrzegania złożonej rzeczywistości i tworzenia modeli niezbędnych do percepcji często rozległych przestrzennie obszarów zainteresowania. Systemy informacji przestrzennej (ang. Geographic Information System – GIS) tworzą modele stanowiące podstawę dla procesów planistyczno-decyzyjnych między innymi w sferze szeroko rozumianego bezpieczeństwa narodowego.

Głównym celem grudniowej konferencji było przedstawienie aspektów rozwoju systemów geoinformacyjnych bezpieczeństwa narodowego oraz wiodących trendów i rozwiązań technologicznych w dziedzinie wspomagania systemów dowodzenia, wywiadu i rozpoznania, zarządzania kryzysowego oraz innych istotnych zagadnień dotyczących problematyki geoinformacyjnej i bezpieczeństwa.

Partnerem strategicznym konferencji było polskie przedstawicielstwo światowego potentata i lidera na rynku systemów GIS, partnera Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz Służby Geograficznej WP – firmy ESRI (ang. Environmental Systems Research Institute).

Prezentacje przedstawione podczas konferencji obejmowały różnorodną tematykę, dotyczącą również wielu praktycznych wymiarów bezpieczeństwa. Wystąpienia prezentowali między innymi goście z zagranicznych ośrodków zajmujących się problematyką geoinformacyjną w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych.

Spotkanie otworzył prorektor ds. naukowych dr hab. Stanisław Zajas, a następnie przekazał prowadzenie prof. Tadeuszowi Jemioło, i w dalszej kolejności panu Bogdanowi Zawiślińskiemu. Podczas konferencji referaty wygłosili: płk dr inż. Zbigniew Lach (*Systemy informacji geoprzestrzennej w problematyce bezpieczeństwa państwa*), Krzysztof Kierzkowski, ESRI Inc. (*Technologia przestrzenna w rozpoznaniu*), Adam Fryckowski, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko-Pomorskiego UW (*Proces wspomagania decyzji w zarządzaniu i reagowaniu kryzysowym*), Richard Weiss, ESRI UK (*Crime Analyst: An ArcGIS Extension for Incident Analysis*), Krystian Wojciechowski, Wydział Wywiadu Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku (*System Informacji Geograficznej w pracy Policji*), Krzysztof Kierzkowski, Kerry Phelps, ESRI Inc. (*Żołnierz jako sensor – wykorzystanie GIS w procesie dowodzenia*), Kyle Nave, Analytical Graphics Inc. (*Time Dynamic Analysis of GIS Data Using Satellite Toolkit*), Jolanta Dziak, Irma Trocka, Wojskowe Centrum Geograficzne (*Metody realizacji zadań zabezpieczenia geograficznego Sił Zbrojnych RP w kontekście wykorzystania opracowania ArcGIS*), Jerzy Wiśniowski, Satelitarne Centrum Operacji Regionalnych (SCOR) (*Zastosowanie satelitarnych technik zobrazowania VHR do celów bezpieczeństwa narodowego*), Aleksander Hanslik, CH2M HILL Polska (*Jednolita infrastruktura informacyjna dla sił powietrznych USA – doświadczenia CH2M HILL i USA AF z wdrożeniem GeoBase*).

Tegoroczna konferencja – jak zwykle – zgromadziła licznych przedstawicieli zainteresowanych środowisk systemu bezpieczeństwa państwa, reprezentujących departamenty MON, zarządy Sztabu Generalnego WP, dowództwa rodzajów sił zbrojnych, różnorodne służby i struktury wojska, agencje państwowe, a także szeroką sferę pozamilitarną: komendy policji, wydziały bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, ponadto służbę geodezji i kartografii oraz ośrodki naukowo-dydaktyczne. Konferencja odbyła się przy wsparciu organizacyjnym i logistycznym Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych.

ppłk Andrzej Łaszczuk
Fot. I. Koziarek

Sympozjum naukowe

Perspektywy rozwoju obrony cywilnej w Polsce

28 listopada 2008 r. w Instytucie Bezpieczeństwa Państwa Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego odbyło się sympozjum naukowe nt. *Perspektywy rozwoju obrony cywilnej w Polsce*.

Głównym celem sympozjum było sformułowanie i określenie kierunków reformy organizacji obrony cywilnej w Polsce, zgodnie ze współczesnymi standardami funkcjonowania państwa demokratycznego. W tematykę spotkania wprowadził dyrektor Instytutu Bezpieczeństwa Państwa płk dr hab. Maciej Marszałek (na zdjęciu poniżej), który za podstawowe problemy funkcjonowania obrony cywilnej w Polsce uznał brak szczegółowych rozporządzeń wykonawczych do ustawy o powszechnym obowiązku obrony, błędne definiowanie obrony cywilnej oraz jej istoty. *Ważnym punktem wyjścia do analizy naukowej miejsca obrony cywilnej jest świadomość i wiedza o współczesnych zagrożeniach i wyzwaniach dla bezpieczeństwa narodowego oraz bezdyskusyjny fakt, że zagrożenia niemilitarne bezpieczeństwa są dominujące i bardziej kosztowne niż konflikty zbrojne* – powiedział.

W pierwszej części sympozjum, poświęconej podstawom prawnym i doktrynalnym, z referatami wystąpili: dr hab. Józef Marczak (*Wyzwania tworzenia bezpieczeństwa narodowego – współczesnej ochrony i obrony narodowej*), przedstawicielka zachodniopomorskiego urzędu wojewódzkiego Małgorzata Smolarek (*Realizacja zadań obrony cywilnej w województwie zachodniopo -*

morskim w świetle obowiązującego prawa) oraz szef obrony cywilnej kraju Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej Stanisław Gacek (*Projekt ustawy o ochronie ludności*). W drugiej części spotkania, dotyczącej kwestii kierowania obroną cywilną, udział wzięli: ppłk dr inż. Krzysztof Przeworski (*Koncepcja organizacji struktury obrony cywilnej w Polsce*) oraz przedstawiciel pomorskiego urzędu wojewódzkiego dr Andrzej Stasiak (*Kompleksowa ochrona ludności przed zagrożeniami na szczeblu wojewódzkim*). Tematem trzeciej części sympozjum były szczegółowe rozwiązania w realizacji zadań obrony cywilnej. Głos w niej zabrali reprezentanci Sztabu Obrony Cywilnej Kraju Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej – Wiktor Zmysłowski (*System szkolenia dla potrzeb obrony ludności i obrony cywilnej*) oraz st. kpt. Tomasz Kołodziejczyk (*Zagadnienia związane z systemem ostrzegania i alarmowania*). Podsumowania sympozjum dokonał płk dr hab. Maciej Marszałek.

Ewa Ciunowicz
Agnieszka Adamiak
Fot. K. Przeworski

Wykład ministra obrony narodowej w Akademii

***Armii potrzebny jest przejrzysty, funkcjonalny, spójny i sprawny system kierowania i dowodzenia* – powiedział minister obrony narodowej Bogdan Klich w trakcie wykładu na temat reformy systemów dowodzenia i struktur Sił Zbrojnych RP na lata 2009–2018, który poprowadził w AON w dniu 16 stycznia 2009 r.**

Fot. Z. Rutkowski

Zdaniem ministra, planowana struktura kierowania i dowodzenia siłami zbrojnymi pozwoli połączyć zasadę jedności dowodzenia z zasadą rozdzielenia kompetencji dowódców (szefów) odpowiedzialnych za poszczególne systemy funkcjonalne. W związku z tym niezbędne jest utworzenie stanowiska szefa obrony, na które wyznaczony zostanie najwyższy rangą żołnierz, dowodzący siłami zbrojnymi w czasie pokoju, kryzysu i wojny z ramienia ministra obrony narodowej, zaś głównym planistą pozostanie szef Sztabu Generalnego WP, pełniący funkcję pierwszego zastępcy szefa obrony. Organ doradczy szefa obrony stanowić będzie Kolegium Dowódców – z szefem Kolegium zmieniającym się co roku – w którego skład wejdą dowódcy rodzajów sił zbrojnych. Pod dowództwem szefa obrony znajdzie się, prócz Kolegium, Sztab Generalny WP, Dowództwo Operacyjne SZ oraz inspektoraty: wsparcia SZ i wojskowej służby zdrowia.

Ponieważ Siły Zbrojne RP realizują szerokie spektrum zadań, konieczne jest zwiększanie zdolności operacyjnych naszych wojsk, przy jednoczesnym wprowadzeniu zmian strukturalno-organizacyjnych. Planuje się zatem transformację zarówno wojsk lądowych, sił powietrznych, jak i marynarki wojennej, polegającą na dostosowaniu ich wielkości i struktur organizacyjnych do przewidywanych zagrożeń, zadań i posiadanego oraz pozyskiwanego uzbrojenia i sprzętu. Minister poinformował również o planach przeniesienia siedzib: Dowództwa Wojsk Lądowych do Wrocławia i Dowództwa Sił Powietrznych do Poznania.

Program profesjonalizacji SZ RP ma pomóc w dążeniach do rozwoju polskiej armii.

Naszą ambicją jest, aby Wojsko Polskie dołą - czyło do najnowocześniejszych armii państw europejskich (...) Tylko profesjonalne siły zbrojne, które będą posiadać efektywny sys - tem wdrażania innowacji oraz zdolność szyb - kiej adaptacji do zmieniających się uwarunko - wań, będą mogły skutecznie stawić czoła przy - szłym wyzwaniom – zaakcentował minister w podsumowaniu swojego wystąpienia.

Po zaprezentowaniu przez ministra Klicha założeń programu rozwoju SZ RP, zebrani wzięli udział w owocnej i emocjonującej dyskusji. W spotkaniu uczestniczyli m.in. szef Sztabu Generalnego WP, przedstawiciele MON, dowódcy rodzajów Sił Zbrojnych RP, pracownicy naukowi, kadra i studenci AON, a także licznie przybyli przedstawiciele mediów.

Red.

Wykład ministra obrony narodowej Bogdana Klicha w całości zostanie opublikowany w „Zeszytach Naukowych AON".

Nasi goście

W dniach 19–20 listopada 2008 r. członkowie zespołu NATO Training Group Working Group on Individual Training and Education Developments (NTG WG IT & ED) przybyli z wizytą do Polski.

Gośćmi i prelegentami byli: Joseph Camacho – przewodniczący NTG WG IT & ED i dyrektor programowy Joint Knowledge Online Dowództwa Sił Połączonych USA (US Joint Forces Command), dr Robert Wisher – zastępca przewodniczącego NTG WG IT & ED i dyrektor Inicjatywy ADL w Biurze Sekretarza Obrony USA, dr Gokay Sursal z Połączonego Sztabu ds. Edukacji i Szkolenia Dowództwa Strategicznego ds. Transformacji (ACT) oraz prof. Ion Roceanu – szef Departamentu ADL Narodowego Uniwersytetu Obrony Rumunii.

Celem pobytu zespołu była prezentacja i omówienie systemu ADL (Advanced Distributed Learning) wykorzystywanego w NATO oraz Siłach Zbrojnych USA i Rumunii, a także kwestia uwarunkowań wprowadzenia tego systemu do praktyki kształcenia w ramach systemu szkolnictwa wojskowego. 19 listopada 2008 r. delegaci byli gośćmi Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Wojskowej Akademii Technicznej, natomiast 20 listopada ub.r. wzięli udział w sesji briefingów w AON. W tej części uczestniczyli przedstawiciele departamentów Ministerstwa Obrony Narodowej, uczelni wojskowych oraz kadra dydaktyczno-naukowa i pracownicy Akademii. Prezentację na temat amerykańskich doświadczeń, związanych z zintegrowaniem kursów obszaru połączoności (Jointness) oferowanych przez amerykański system wspólnej wiedzy sieciowej (Joint Knowlegde on-line – JKO) przedstawił Joe Camacho. Podkreślił, że wraz ze zwiększeniem liczby osób kończących kursy koszty przedsięwzięcia zdecydowanie maleją, co może prowadzić do kilkakrotnego zmniejszenia wydatków na jednego uczestnika w porównaniu do kursu w wariancie stacjonarnym. Robert Wisher przedstawił prezentację na temat ADL jako narzędzia zmieniającego oblicze kształcenia i szkolenia w wojsku, zaś Gokay Sursal omówił najnowszy pakiet kształcenia na odległość (ADL Update), oferowanego przez to dowództwo. Poinformował, iż w bazie Dowództwa Strategicznego NATO ds. transformacji (Allied Command Transformation – ATC) dostępnych jest obecnie 76 kursów. Temat implementacji ADL w Uniwersytecie Obrony Narodowej im. Karola I poruszył Ion Roceanu. Poinformował, że dzia-

Fot. I. Koziarek

łania w tym kierunku rozpoczęto w 2004 r. i realizowano je w trzech etapach, z takim wyliczeniem, aby w roku akademickim 2006/2007 uruchomić pierwszy kurs. Realizacja projektu wiązała się z pozyskaniem środków (około 300 000 euro), które uczelnia otrzymała w formie projektu badawczego z funduszy narodowych. Wydatkowano je na zakup sprzętu komputerowego i przygotowanie dwóch laboratoriów. W efekcie utworzono Departament Kształcenia na Odległość, który zatrudnia łącznie dziewięć osób.

Spotkanie w AON okazało się niezwykle owocne, gdyż pozwoliło na nawiązanie bezpośrednich kontaktów z kluczowymi osobami, zajmującymi się kwestiami ADL w NATO oraz Konsorcjum PdP, zebranie doświadczeń przydatnych do określenia zakresu i możliwości wykorzystania form oraz metod kształcenia na odległość w praktyce edukacyjnej Akademii, a także uzyskanie dostępu do bogatej palety kursów ADL wykorzystywanych w krajach zaangażowanych w prace grupy.

kmdr dr Piotr Gawliczek

23 stycznia 2009 r. w Akademii Obrony Narodowej gościł przedstawiciel Ogólnowojskowego (Połączonego) Kolegium Obrony w Paryżu (CID) płk Jean-Pierre Calligaro.

Kadra AON, sluchacze PSPO oraz uczestnicy WKOS wysłuchali wykładu poprowadzonego przez delegata, nt. *Polityka bezpieczeństwa Francji po wprowadzeniu nowej „Białej księgi bezpieczeństwa i obronności" w 2008 r.* Płk Jean-Pierre Calligaro powiedział o głównych założeniach polityki bezpieczeństwa Francji m.in. o przeciwdziałaniu zagrożeniom, takim jak: terroryzm, proliferacja broni masowego rażenia czy cyberatak. Spotkanie zostało zakończone dyskusją, podczas której studenci zadawali pytania.

Red.

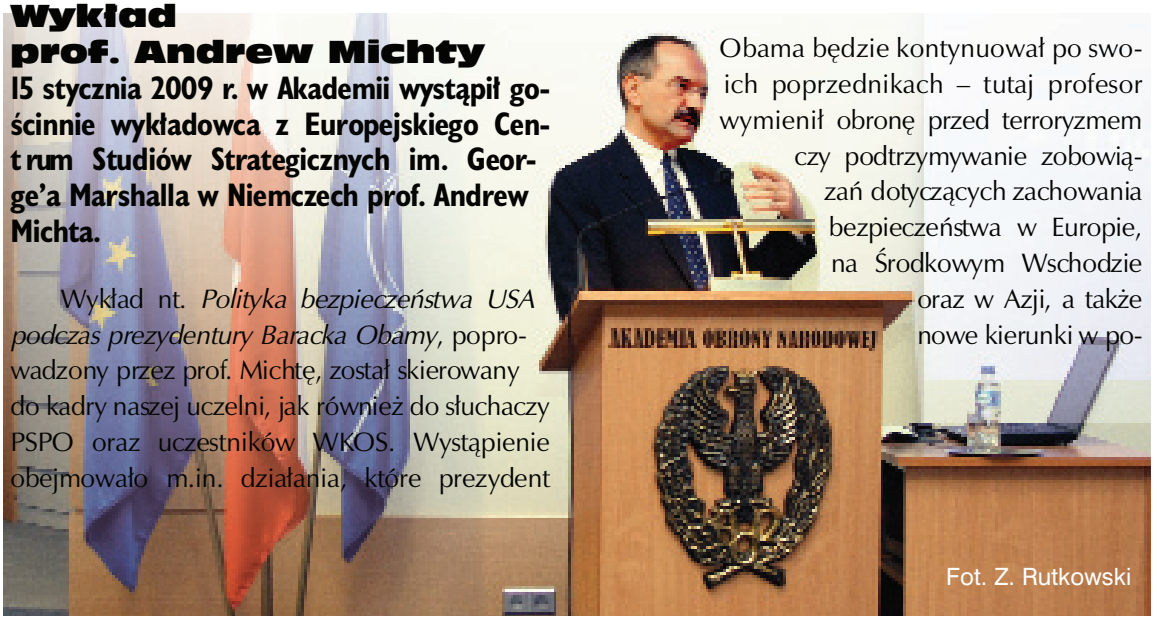

Fot. E. Ciunowicz

Wykład prof. Andrew Michty

15 stycznia 2009 r. w Akademii wystąpił gościnnie wykładowca z Europejskiego Centrum Studiów Strategicznych im. George'a Marshalla w Niemczech prof. Andrew Michta.

Wykład nt. *Polityka bezpieczeństwa USA podczas prezydentury Baracka Obamy*, poprowadzony przez prof. Michtę, został skierowany do kadry naszej uczelni, jak również do słuchaczy PSPO oraz uczestników WKOS. Wystąpienie obejmowało m.in. działania, które prezydent Obama będzie kontynuował po swoich poprzednikach – tutaj profesor wymienił obronę przed terroryzmem czy podtrzymywanie zobowiązań dotyczących zachowania bezpieczeństwa w Europie, na Środkowym Wschodzie oraz w Azji, a także nowe kierunki w po-

Fot. Z. Rutkowski

lityce bezpieczeństwa, jakie obierze obecny prezydent w kontaktach z Rosją.

Prof. Andrew Michta jest ekspertem w dziedzinach: stosunków międzynarodowych, amerykańskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa narodowego, rozszerzania NATO, relacji cywilno-wojskowych oraz polityki i bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Warto wspomnieć, iż nie była to pierwsza wizyta prof. Michty w Akademii, bowiem już wcześniej miał on okazję przemawiać do grona wykładowców i studentów naszej uczelni, kiedy podczas rozpoczęcia roku akademickiego 2006/2007 wystąpił z wykładem inauguracyjnym.

Agnieszka Adamiak

Wyjazdy zagraniczne

Posiedzenie Środkowoeuropejskiego Forum Edukacji Wojskowej

W dniach 26–28 listopada 2008 r. w estońskim Tartu odbyło się posiedzenie Środkowoeuropejskiego Forum Edukacji Wojskowej (Central European Forum on Military Education – CEFME).

Oficjalnym gospodarzem przedsięwzięcia była Bałtycka Akademia Obrony (Baltic Defence College – BALTDEFCOL). Akademię Obrony Narodowej na posiedzeniu reprezentował szef Oddziału Organizacji Studiów kmdr dr Piotr Gawliczek wraz z uczelnianym koordynatorem programu Erasmus mjr. mgr. inż. Andrzejem Soboniem. Tematem sesji plenarnych były doświadczenia instytucji edukacji wojskowej, natomiast dyskusja panelowa dotyczyła m.in. problematyki rozwijania zdolności poszczególnych krajów w obszarze implementacji elementów procesu bolońskiego oraz możliwości współpracy międzynarodowej przy rozwijaniu koncepcji „Erasmusa Wojskowego".

Inaugurując posiedzenie, uczestników obrad powitał generał brygady Gundars Abols – komendant BALTDEFCOL. Pierwszy wystąpił ppłk Paul Indorkek Rajamae-Volmer, który omówił temat BALTDEFCOL jako międzynarodowej, edukacyjnej instytucji wojskowej,

Fotografia dzięki uprzejmości SMSgt Raitisa Żaka (assistant to commandant of the Baltic Defence College)

a następnie Frederic Labarre zaprezentował koncepcję kształcenia na odległość oraz przyszłość BALTDEFCOL. Kolejny prelegent, płk Zeljko Akrap – dziekan Akademii Obrony Chorwacji, skupił się na zagadnieniach dotyczących transformacji systemu kształcenia wojskowego swojego kraju. Gen. bryg. Miroslav Teleman – rektor Akademii Sił Zbrojnych im. gen. M. Stefanika z Liptowskiego Mikulasza, omówił temat struktury studiów uniwersyteckich oraz przebiegu służby zawodowej w SZ Słowacji, skupiając się na zagadnieniach związanych z rozwijaniem idei Erasmusa Wojskowego jako formuły mającej umożliwić europejskim uczelniom wojskowym opracowywanie ujednoliconych programów kształcenia w zakresie polityki bezpieczeństwa Unii Europejskiej oraz wymianę nie tylko podchorążych, ale też oficerów młodszych i uczestników kursów. W trakcie kolejnej prezentacji kmdr dr Piotr Gawliczek przekazał zebranym informacje na temat uwarunkowań wdrażania postanowień procesu bolońskiego oraz koncepcji kształcenia na odległość w Akademii Obrony Narodowej. W ramach sesji pytań i odpowiedzi odniósł się natomiast do procedur aplikowania o Kartę Uczelni Erasmusa oraz poszukiwania partnerów krajowych i zagranicznych właściwych do zawierania porozumień w sprawie wymiany studentów, a także pracowników dydaktycznych. Poinformował zebranych o prowadzonych w AON pracach dotyczących ADL, jak również podkreślił znaczenie utworzenia w AON Wydziału Innowacji i Wdrożeń, jako komórki właściwej kompetencyjnie w obszarze rozwijania koncepcji kształcenia na odległość.

Aktywne uczestnictwo przedstawicieli AON w spotkaniu pozwoliło na nawiązanie i pogłębienie kontaktów z przedstawicielami uczelni wojskowych, zajmującymi się wdrażaniem procesu bolońskiego oraz ADL (Advanced Distributed Learning), a także na zebranie doświadczeń przydatnych do określenia zakresu i możliwości pozyskania partnerów do zawierania porozumień z zakresu wymiany bilateralnej. Dotyczy to przede wszystkim Uniwersytetu Obrony z Brna, który posiada Kartę Uczelni Erasmusa od maja 2008 r., a ponadto uczelni wojskowych: Uniwersytetu Obrony Narodowej im. Karola I w Bukareszcie i Uniwersytetu Obrony Narodowej im. Miklosa Zrinyego w Budapeszcie, mających status uniwersytetu.

Kolejne posiedzenie odbędzie się w dniach 18–20 maja 2009 r. w Rzymie, w ramach 38. Konferencji Komendantów, organizowanej przez Akademię Obrony NATO, natomiast przewodnictwo nad jesiennymi obradami w 2009 r. obejmie Akademia Obrony Narodowej.

mjr mgr inż. Andrzej Soboń

Posiedzenie Wykonawczej Rady Naukowej EKBiO

W dniach 8–12 grudnia 2008 r. w Paryżu odbyło się posiedzenie Wykonawczej Rady Naukowej WRN (Executive Academic Board – EAB) Europejskiego Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony – EKBiO (European Security Defence College – ESDC), w którym uczestniczył szef Oddziału Organizacji Studiów kmdr dr Piotr Gawliczek.

Przedstawiciel AON aktywnie uczestniczył w posiedzeniu rady, szczególnie w kontekście: rozwijania „Erasmusa Wojskowego" jako inicjatywy ukierunkowanej na stworzenie ram instytucjonalnych i prawnych umożliwiających wymianę szkoleniową podchorążych, oficerów młodszych oraz nauczycieli, dokonania kolejnych uzgodnień w sprawie współorganizowania przez stronę polską (AON wraz z Polskim Instytutem Spraw Międzynarodowych – PISM) – ze stroną fińską piątego modułu Kursu Wysokiego Szczebla EKBiO w Helsinkach (7–12 czerwca 2009 r.). Obradami WRN kierował jej przewodniczący – Cesare Ciocca (przedstawiciel strony włoskiej), wspierany przez szefa Sekretariatu EKBiO Hansa-Bernharda Weissertha. Uczestnikami obrad byli przedstawiciele

uczelni i instytutów wojskowych, instytucji cywilnych, zajmujących się problematyką bezpieczeństwa (m.in. z Austrii, Belgii, Czech, Finlandii, Francji, Niemiec, Portugalii, Rumunii i Włoch), a także Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej (General Secretariat of the Council of the EU). Kolejne posiedzenie WRN ma się odbyć w Wiedniu, w ramach trzeciego modułu Kursu Wysokiego Szczebla, planowanego na 18–23 stycznia 2009 r.

Red.

Wizyta w Akademii Sił Zbrojnych w Liptowskim Mikulaszu

W dniach 7–9 grudnia 2008 r. w Akademii Sił Zbrojnych im. gen. Milana Rastislava Stefanika (powstałej w wyniku połączenia Narodowej Akademii Obrony i Akademii Sił Zbrojnych) gościli: rektor-komendant gen. bryg. dr hab. inż. Janusz Kręcikij, dziekan Wydziału Zarządzania i Dowodzenia płk dr hab. inż. Jarosław Wołejszo oraz szef Wydziału Współpracy z Zagranicą ppłk Piotr Wierzbicki. Celem wizyty było szczegółowe zapoznanie się z obecnym profilem działalności dydaktycznej i naukowej obydwu uczelni, które od początku bieżącego roku akademickiego funkcjonują w nowych strukturach.

Delegatów powitał rektor ASZ gen. bryg. dr hab. inż. Miroslav Kelemen. Podczas spotkania, w którym ze strony słowackiej wzięli udział prorektorowie: ds. wojskowych – płk Juraj Vyrostek, ds. naukowych – płk Pavel Naczas, ds. dydaktycznych – prof. Pavel Buczka, a także szef Oddziału Spraw Zagranicznych – mgr inż. Ladislav Boka, dyskutowano m.in. nad możliwością podjęcia próby opracowania międzynarodowego modułowego programu studiów lub kursu dla oficerów starszych (polskiego odpowiednika Podyplomowych Studiów Polityki Obronnej i słowackiego Kursu Bezpieczeństwa Narodowego) oraz potrzebie zawarcia umowy o współpracy dwustronnej między uczelniami. Drugi dzień wizyty poświęcony był spotkaniom w katedrach oraz Centrum Doskonalenia Zawodowego Kadry ASZ.

ppłk Piotr Wierzbicki

Awanse naukowe

Wydział Zarządzania i Dowodzenia

Habilitacje

- 14.01.2009 r. – płk dr Andrzej Czupryński (*Charakter współczesnych operacji*).

Obrony doktoratów

- 14.01.2009 r. – mgr inż. Jacek Chrzęstek (*Sieć łączności ratownictwa i zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym).* Promotor: prof. dr hab. inż. Józef Michniak.

Red.

Umowa o współpracy ze Stowarzyszeniem Promowania Myślenia Obywatelskiego

Informujemy, że 23 stycznia 2009 r. rektor-komendant gen. bryg. dr hab. inż. Janusz Kręcikij podpisał umowę o współpracy ze Stowarzyszeniem Promowania Myślenia Obywatelskiego. W ramach współpracy organizowane będą wspólnie przedsięwzięcia o charakterze naukowym, m.in. w Akademii odbędzie się cykl wykładów dla kadry i studentów, na temat kształtowania postaw obywatelskich w demokratycznym państwie prawa. Informacje o działalności stowarzyszenia znajdą Państwo na stronie internetowej: www.stpmo.org.

Red.

Z obrad Senatu AON

21 stycznia 2009 r. odbyło się posiedzenie Senatu AON, podczas którego poruszono tematy:

- ustalenia zasad działania Akademii Obrony Narodowej oraz wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie wykonywania podstawowych zadań Akademii (podjęcie uchwały),
- zaawansowania prac nad zmianą „Statutu Akademii Obrony Narodowej" uchwalonego przez Senat AON 20 września 2006 r.,
- zawarcia przez rektora-komendanta Akademii Obrony Narodowej umowy o współpracy z podmiotem zagranicznym (podjęcie uchwały),
- oceny działalności naukowej Akademii Obrony Narodowej w 2008 r. (podjęcie uchwały),
- oceny działalności dydaktycznej Centrum Szkolenia OPBMR w SZ RP w Akademii Obrony Narodowej i zmian tematyki kształcenia OPBMR (podjęcie uchwały),
- koncepcji opracowania „Strategii rozwoju Akademii Obrony Narodowej",
- sprzedaży nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Akademii (podjęcie uchwały).

Red.

Awanse i mianowania

15 stycznia 2009 r. akty mianowań na wyższe stopnie wojskowe oraz nowe stanowiska służbowe wręczył rektor-komendant gen. b ryg. dr hab. inż. Janusz Kręcikij.

Miło jest nam poinformować, iż prof. nadzw. płk Jan Posobiec, decyzją ministra obrony narodowej, został wyznaczony na stanowisko dyrektora Instytutu Wojsk Lądowych WZiD.

Na kolejne stopnie wojskowe natomiast zostali mianowani:

- na stopień pułkownika: ppłk ppłk Tadeusz Kubaczyk (adiunkt – kierownik Zakładu Przygotowań Obronnych Państwa i Mobilizacji WBN), Jarosław Solarz (adiunkt – kierownik Zakładu Obrony przed Bronią Masowego Rażenia CS OPBMR w SZ RP), Marek Mróz (adiunkt – kierownik Zakładu Badań Bezpieczeństwa Wewnętrznego IBN),
- na stopień podpułkownika: mjr Dariusz Brążkiewicz (adiunkt w Zakładzie Badań Środowiska Strategicznego IBN),
- na stopień majora: kpt. Dariusz Uchman (specjalista w Wydziale Planowania Oddziału Zabezpieczenia).

Awansowanym serdecznie gratulujemy.

Red.

Fot. Z. Rutkowski

Otwarcie Centrum Doskonalenia Kursowego Oficerów

15 grudnia 2008 r. w AON nastąpiło uroczyste otwarcie Centrum Doskonalenia Kursowego Oficerów.

Komendant CDKO płk Paweł Rodzoś powitał zaproszonych gości, a następnie przedstawił misję i zadania nowo utworzonego centrum oraz sposób ich realizacji. Poruszył także kwestię zakresu współpracy z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi AON, a także przedstawił potrzeby CDKO.

Za pomoc w tworzeniu centrum komendant CDKO podziękował: rektorowi-komendantowi gen. bryg. dr. hab. inż. Januszowi Kręcikijowi, prorektorowi ds. dydaktycznych prof. dr. hab. Adamowi Tomaszewskiemu, kanclerzowi płk. mgr. Cezaremu Danielskiemu, dziekanowi Wydziału Zarządzania i Dowodzenia płk. dr. hab. inż. Jarosławowi Wołejszo, dziekanowi Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego płk. dr. hab. Piotrowi Makowskiemu, szefowi Oddziału Organizacji Studiów kmdr. dr. Piotrowi Gawliczkowi, szefowi Centrum OPBMR w SZ RP płk. dypl. Leszkowi Słomce, prodziekanowi WZiD płk. dr. hab. inż. Markowi Wrzoskowi, płk. dr. hab. inż. Ryszardowi Chrobakowi, szefowi Oddziału Zabezpieczenia płk. mgr. Dariuszowi Bandzulowi, szefowi Oddziału Organizacyjno-Koordynacyjnego płk. dypl. Jackowi Góździowi, szefowi Oddziału Kadr płk. dypl. Grzegorzowi Gocajnie oraz szefowi Wydziału Wychowawczego ppłk. mgr. Markowi Szewczykowi.

Uroczyste otwarcie Centrum Doskonalenia Kursowego Oficerów

Rektor w krótkim przemówieniu podkreślił, że głównym zadaniem kadry Centrum Doskonalenia Kursowego Oficerów będzie opracowywanie, przy wsparciu innych specjalistów z Akademii, programów kursów. Zespół płk. Pawła Rodzosia rozpoczął już prace nad projektami o tematyce międzynarodowej, które pozwolą zaistnieć centrum na poziomie sojuszniczym.

Ewa Ciunowicz
Fot. I. Koziarek

Centrum Szkolenia OPBMR w SZ RP – kursy

W dniach 24–28 listopada 2008 r. Centrum Szkolenia OPBMR w SZ RP przeprowadziło kurs doskonalący dla specjalistów Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania (uczestnicy z kadrą na zdjęciu obok). Słuchacze zostali zapoznani z zasadami funkcjonowania systemu oraz kierunkami jego rozwoju. Jednakże główny nacisk został położony na procedury prognozowania i oceny sytuacji skażeń po uderzeniach bronią masowego rażenia oraz celowych lub przypadkowych uwolnieniach środków promieniotwórczych, chemicznych i biologicznych. Część

słuchaczy, z uwagi na objętość materiału i trudności w jego przyswojeniu, aktywnie korzystała z oferowanych przez centrum konsultacji, które obejmowały również wykorzystanie specjalistycznego oprogramowania komputerowego do oceny sytuacji skażeń.

W grudniu w murach centrum organizowany jest cyklicznie kurs taktyczny dla oficerów OPBMR. Celem kursu przeprowadzonego w dniach 1–12 grudnia 2008 r. było doskonalenie umiejętności planowania, organizowania i kierowania działaniami pododdziałów wojsk chemicznych szczebla taktycznego. Ponadto słuchacze (na zdjęciu powyżej) zostali zapoznani z kierunkami zmian w systemie OPBMR, procedurami prognozowania i oceny sytuacji skażeń, a także zasadami współdziałania z instytucjami układu pozamilitarnego. Nie mniej ważna okazała się umiejętność posługiwania się oprogramowaniem przeznaczonym do wspomagania procesu oceny sytuacji skażeń – m.in. było to oprogramowanie HPAC (Hazard Prediction and Assessment Capability), które ze względu na swoje możliwości okazało się obiektem szczególnego zainteresowania słuchaczy. Kurs zakończył się egzaminem, z którego wszyscy uczestnicy uzyskali wyniki pozytywne.

Z początkiem drugiego tygodnia stycznia 2009 r. w centrum rozpoczął się trzytygodniowy kurs dla inspektorów ochrony radiologicznej – IOR-1 (na zdjęciu poniżej). Celem kursu było przygotowanie słuchaczy do egzaminu państwowego, zarówno pod względem merytorycznym, jak i praktycznym, w zakresie pracy ze źródłami promieniowania jonizującego oraz przyrządami dozymetrycznymi stosowanymi w ochronie radiologicznej. Szczególny nacisk położono na procedury bezpiecznej pracy ze źródłami promieniotwórczymi oraz zasady opracowania i prowadzenia wymaganej przepisami prawa dokumentacji, związanej z organizacją ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, a w głównej mierze na obowiązki oraz uprawnienia kierownika jednostki i inspektora ochrony radiologicznej.

mjr Mariusz Młynarczyk
Fot. A. Bagniewski

Akademicka cegiełka profesjonalizacji

Klasy o profilu wojskowym stanowią duży potencjał, szczególnie patrząc przez pryzmat profesjonalizacji. Akademia Obrony Narodowej aktywnie wspiera jedno z warszawskich liceów (Zespół Szkół nr 7), które jest pomysłodawcą utworzenia klas o tym kierunku.

Akademia pomaga liceum, zapraszając uczniów na seminaria i konferencje naukowe oraz prowadząc gościnne wykłady. Rektor objął również patronatem honorowym Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Bezpieczeństwie Narodowym, a nauczyciele akademiccy będą wspierać kadrę szkoły w merytorycznym przygotowaniu zadań konkursowych oraz zasiądą w jury. Na ręce dyrekcji szkoły rektor przekazał także księgozbiór z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa narodowego, składający się z ponad trzydziestu woluminów poświęconych temu obszarowi, wydanych w ostatnich latach w Akademii.

Fot. I. Koziarek

Podpisane 3 grudnia 2008 r. porozumienie o współpracy zakłada ścisłe współdziałanie w obszarze dydaktycznym, na rzecz edukacji obywatelskiej, patriotycznej oraz proobronnej, poprzez uczestnictwo w organizowanych przez obie strony konferencjach, sympozjach i seminariach naukowych o interesującej dla nich tematyce. Jednocześnie uwzględnia udział w kołach naukowych, obustronną wymianę doświadczeń w zakresie doskonalenia procesu dydaktyczno-wychowawczego oraz wzajemne udostępnianie zbiorów bibliotecznych. Uczniowie Zespołu Szkół zyskali również możliwość korzystania z kompleksów rekreacyjno-sportowych i bazy dydaktyczno-naukowej AON. Biblioteka szkolna będzie otrzymywała publikacje wydawane przez Akademię, natomiast nauczyciele akademiccy poprowadzą gościnnie zajęcia z zakresu bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.

dr Anna Antczak

Sala ku czci generała Czesława Dęgi

Informujemy, że 11 grudnia 2008 r. nastąpiło uroczyste otwarcie sali Rady Wydziału Zarządzania i Dowodzenia – im. gen. bryg. prof. dr. hab. Czesława Dęgi, pierwszego komendanta byłego Wydziału Wojsk Lądowych. Uroczystość została połączona z odsłonięciem gabloty z pamiątkami po Generale.

Red.

Wniosek o przyznanie Karty Uczelni Erasmusa

25 listopada 2008 r. Akademia Obrony Narodowej wyraziła gotowość do spełnienia wymagań związanych z uczestnictwem w programie „Uczenie się przez całe życie" i wysłano wniosek o przyznanie Karty Uczelni Erasmusa.

Aplikowano o kartę rozszerzoną E3, która uwzględnia:

- korzystanie z praw do mobilności studentów w celu odbycia części studiów w uczelni partnerskiej,
- mobilność studentów w celu odbycia praktyki w partnerskim przedsiębiorstwie, organizacji, instytucji szkoleniowej lub badawczej w innym kraju uczestniczącym w programie,
- mobilność nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w uczelni partnerskiej,
- mobilność pracowników uczelni w celu udziału w szkoleniu w partnerskiej szkole wyższej lub instytucji nieakademickiej w innym kraju uczestniczącym w programie,
- prowadzenie działań wspomagających organizację wymiany studentów i pracowników,
- udział w projektach typu kurs intensywny (IP) oraz w projektach wielostronnych.

Wypełnienie aplikacji o Kartę Uczelni Erasmusa (Erasmus University Charter – EUC), na którą 23 kwietnia 2008 r. zgodę wyraził Senat Akademii Obrony Narodowej, odbyło się poprzez formularz on-line, umieszczony na stronie Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego w Brukseli (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency – EACEA). Warto wspomnieć, że stworzone w ramach Wydziału Innowacji i Wdrożeń biuro programu dla koordynacji działań Erasmusa (tworzą je nieetatowy pełnomocnik rektora-komendanta do spraw procesu bolońskiego – kmdr dr Piotr Gawliczek oraz koordynator uczelniany programu Erasmus – mjr mgr inż. Andrzej Soboń – przyp. red.) doprowadziło do określenia deklaracji polityki Erasmusa na lata 2009–2014, którą następnie Senat Akademii Obrony Narodowej przyjął uchwałą nr 43/2008 z 18 listopada 2008 r. Formularz po wydrukowaniu został przesłany w formie papierowej do EACEA oraz Narodowej Agencji w Polsce.

Aplikacja o wydanie karty wymagała odpowiedzi na pytania znajdujące się w rozdziałach:

A. Dane uczelni, oficjalnego przedstawiciela uczelni, uczelnianego koordynatora Erasmusa, informacje statystyczne o uczelni.

B. Przestrzeganie fundamentalnych zasad.

C. Pytania o organizację mobilności.

D. Polityka Uczelni Erasmusa.

E. Oświadczenie w sprawie Karty Uczelni Erasmusa.

F. Podpisanie aplikacji.

Pozytywna ocena aplikacji Akademii będzie ważna aż do roku akademickiego 2013/2014, ale również może zostać cofnięta w przypadku naruszenia jakiejkolwiek procedury Erasmusa, np. nieprzedstawienia raportu o rozliczeniu grantów, pogwałcenia zasad EUC i innych. Poprawne wypełnienie wniosku zostało potwierdzone przez EACEA 12 grudnia 2008 r. i z tą datą Agencja Wykonawcza w Brukseli rozpoczęła procedury rozpatrywania wniosku przez wyznaczonych ekspertów. Z obserwacji poprzednich selekcji wniosków wynika, że czas rozpatrywania wniosku trwa około 5 miesięcy, tak więc Akademia uzyska odpowiedź na przełomie kwietnia i maja 2009 r.

mjr mgr inż. Andrzej Soboń

Wybory do wydziałowych rad Samorządu Studentów

Samorząd Studentów Akademii Obrony Narodowej powoływany jest przez wszystkich studentów naszej uczelni, którzy biorą udział w wyborach swoich reprezentantów do wydziałowych rad Samorządu Studentów. Nowe struktury Akademii wiązały się także z odświeżeniem ich składów.

Na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego wybory do rady Samorządu Studentów odbyły się 27 października 2008 r. Studenci bezpieczeństwa narodowego, europeistyki i historii mieli możliwość oddania głosu na swoich kandydatów. Biorąc pod uwagę, iż samorząd reprezentuje społeczność studencką przed władzami wydziału, a także udziela studentom niezbędnej pomocy w sprawach dotyczących stypendiów, inicjatyw studenckich oraz broni przestrzegania przysługujących im praw, w jego skład musiały wejść osoby godne zaufania i wytrwałe w osiąganiu postawionych sobie celów.

Obecny skład rady Samorządu Studentów Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego tworzą:

- przewodnicząca – Katarzyna Bobrowska (I rok studiów II stopnia, bezpieczeństwo narodowe),
- wiceprzewodnicząca – Katarzyna Żaroń (II rok studiów I stopnia, bezpieczeństwo narodowe),
- Monika Bugajska (III rok studiów I stopnia, historia),
- Jacek Dziura (I rok studiów I stopnia, europeistyka),
- Katarzyna Feliksiak – (III rok studiów I stopnia, bezpieczeństwo narodowe),
- Katarzyna Gryglaszewska (II rok studiów I stopnia, bezpieczeństwo narodowe),
- Grzegorz Jezierski (III rok studiów I stopnia, bezpieczeństwo narodowe),
- Łukasz Lewicki (III rok studiów I stopnia, historia),
- Radosław Ostapowicz (I rok studiów II stopnia, bezpieczeństwo narodowe),
- Rafał Szabłowski (III rok studiów I stopnia, europeistyka),
- Paweł Wojewnik (III rok studiów I stopnia, historia).

Natomiast wybory do rady Samorządu Studentów Wydziału Zarządzania i Dowodzenia odbyły się 17 listopada 2008 r. Po zaciętej rywalizacji dziesięciu kandydatów, ostrej kampanii wyborczej pełnej obietnic, studenci zarządzania, ekonomii, logistyki i lotnictwa wybrali swoich reprezentantów do wydziałowego samorządu. Na 597 uprawnionych do głosowania studentów głos oddało 238 osób.

Rada Samorządu Studentów Wydziału Zarządzania i Dowodzenia. Od lewej: Artur Sobieraj, Marta Pietrzak, Daniel Mazurek, Ilona Tobjasz, Monika Hryniewicz

Obecny skład rady Samorządu Studentów Wydziału Zarządzania i Dowodzenia tworzą:

- przewodniczący – Daniel Mazurek (III rok studiów I stopnia, zarządzanie – specjalność: kierowanie organizacją),
- wiceprzewodniczący – Artur Sobieraj (II rok studiów I stopnia, zarządzanie – specjalność: kierowanie organizacją),
- Monika Hryniewicz (I rok studiów I stopnia, zarządzanie lotnictwem),
- Marta Pietrzak (IV rok jednolitych studiów magisterskich, zarządzanie i dowodzenie),
- Ilona Tobjasz (I rok studiów I stopnia, zarządzanie lotnictwem).

Obydwa wydziałowe składy samorządu gotowe są reprezentować innych studentów we wszystkich istotnych dla społeczności studenckiej sprawach. W razie jakichkolwiek sugestii, pojawiających się problemów lub nurtujących pytań każdy zainteresowany, jeśli nie dotrze do członków samorządu osobiście, może wysłać do nich e-mail na adres: samorzadwbn@wp.pl – w przypadku studentów Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego, oraz na adres: sam_zid_aon@wp.pl – jeśli sprawa dotyczy Wydziału Zarządzania i Dowodzenia.

Anna Skolimowska
Wydział Bezpieczeństwa Narodowego

Koło Naukowe „Akademia Przedsiębiorczości”

26 listopada 2008 r. w Wydziale Zarządzania i Dowodzenia zostało zawiązane studenckie Koło Naukowe „Akademia Przedsiębiorczości”.

Opiekę merytoryczną nad działalnością koła powierzono pracownikom Katedry Zarządzania – dr Marzenie Piotrowskiej-Trybull oraz płk. dr. Markowi Strzodzie.

W trakcie pierwszego spotkania organizacyjnego, które odbyło się 26 listopada 2008 r., zaprezentowano statut koła, wybrano zarząd oraz zapoznano uczestników z przedsięwzięciami planowanymi na rok akademicki 2008/2009. W skład zarządu weszły następujące osoby: Renata Omilianowicz (IV rok zarządzania i dowodzenia) – przewodnicząca, Małgorzata Ćwiklicz (IV rok zarządzania i dowodzenia) – sekretarz, Marceli Kubuśka (III rok zarządzania) – skarbnik, Artur Sobieraj (II rok zarządzania) – promocja, Justyna Stochaj (III rok zarządzania) – promocja.

W trakcie spotkania ustalono główne kierunki działań Koła „Akademii Przedsiębiorczości”, a mianowicie:

- organizacja konferencji naukowych,
- udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych,
- organizacja spotkań ze specjalistami z dziedziny ekonomii i zarządzania,
- udział w konkursach z zakresu przedsiębiorczości,
- organizacja wyjazdów naukowo-badawczych,
- organizacja debat studenckich.

Justyna Stochaj
Wydział Zarządzania i Dowodzenia

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do współpracy z Kołem Naukowym „Akademia Przedsiębiorczości”.

Informacje na temat pracy koła można znaleźć na stronie internetowej Akademii: www.aon.edu.pl, w zakładce: Dla studentów – Koła naukowe.

Wykłady otwarte

Wykład prof. dr hab. Alicji Sajkiewicz

10 grudnia 2008 r. w Wydziale Zarządzania i Dowodzenia, z inicjatywy dziekana oraz Koła Naukowego Studentów „Akademia Przedsiębiorczości", odbył się wykład prof. dr hab. Alicji Sajkiewicz, nt. *Proefektywnościowa kultura organizacji*.

Na wstępie pani profesor przywołała tezę, iż gospodarka oparta na wiedzy wymaga proefektywnościowej kultury organizacji, dodając, że owa kultura orientuje się na cele i wyniki. Zmiany w kulturze kreują kapitał ludzki, a ten z kolei tworzy klimat wspierający efektywność i dobrą markę organizacji. Następnie prowadząca przedstawiła diagnozę kultury organizacji, wskazując m.in. na nieaktualne struktury i styl kierowania, dekompozycję siatki motywacyjnej, błędy w doborze na kluczowe stanowiska oraz nieefektywną edukację. Prelegentka podała także wyróżniki efektywnej organizacji, takie jak: otwarta osobowość, talent, wykorzystanie wiedzy, nowe technologie, etyka i odpowiedzialność społeczna. Zaznaczyła również, iż kultura jest związana z koniecznością profesjonalizacji kadr poprzez zarządzanie kompetencjami uczestników organizacji, natomiast wśród kompetencji wymieniła: doświadczenie, dzielenie się wiedzą, predyspozycje komunikacyjne, umiejętności współpracy oraz etykę i poczucie odpowiedzialności. W dalszej części wystąpienia prof. Sajkiewicz poruszyła kwestię: kultura a kompetencje przywódcze, jednocześnie wymieniając cechy, umiejętności i warunki, jakie powinien posiadać i spełniać przywódca organizacji. Powiedziała też, że z krytycznej diagnozy kultury organizacji wynika m.in. potrzeba strategii zmian oraz ciągłego zdobywania wiedzy i dzielenia się nią między członkami organizacji. Na zakończenie wykładu zgromadzeni dowiedzieli się, że proefektywne przewodzenie organizacją powinno wiązać się m.in. z unowocześnianiem struktur organizacyjnych, usprawnianiem systemów informacji, polityką efektywnej edukacji i rozwoju, poszerzaniem pracy zespołowej oraz skutecznym motywowaniem pracowników.

W wykładzie uczestniczyła kadra naukowo-dydaktyczna, a także studenci wojskowi i cywilni naszej uczelni, którzy po zakończeniu wystąpienia pani profesor mieli możliwość zadawania dodatkowych pytań odnośnie do tematyki zaprezentowanej w trakcie tego niezwykle interesującego spotkania.

Tekst i fotografie: Agnieszka Adamiak

Wykład dr. Stefana Seilera

15 grudnia 2008 r., na zaproszenie dziekana Wydziału Zarządzania i Dowodzenia oraz Koła Naukowego Studentów „Akademia Przedsiębiorczości", przedstawiciel Sztabu Generalnego Armii Szwajcarskiej dr Stefan Seiler z Politechniki w Zurychu poprowadził wykład nt. *Efektywne przywództwo – holistyczne podejście*.

W trakcie wykładu dr Seiler zaakcentował potrzebę nowego spojrzenia na analizę efektywnego przywództwa, mając na uwadze model pięciu czynników dynamicznego przywództwa, tj. indywidualnych zdolności i kompetencji, umiejętności pracy w grupie, sposobie organizacji, kontekście otoczenia oraz sytuacji, w jakiej znajduje się dany przywódca. Podkreślił także znaczenie tej koncepcji w odniesieniu do przeobrażeń, jakie powinny się dokonać we współczesnych misjach pokojowych, a zwłaszcza w poszczególnych dowództwach, tak aby model ten mógł sprawnie funkcjonować.

Anna Nowicka-Osuch
Wydział Bezpieczeństwa Narodowego

Wykłady prof. Piotra Sienkiewicza

4 grudnia 2008 r. w Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego, z inicjatywy i na prośbę Koła Naukowego Studentów Bezpieczeństwa Narodowego, odbył się wykład prof. Piotra Sienkiewicza nt. *Bezpieczeństwo narodowe w badaniach systemowych*.

Wykład składał się z dwóch części. Pierwsza z nich miała charakter wprowadzający słuchaczy w świat badań systemowych. Prof. Sienkiewicz scharakteryzował także współczesne problemy metodologiczne w rozległej dziedzinie analiz systemowych i inżynierii systemów, nawiązując do doświadczeń i dorobku RAND Corporation. Druga część wykładu obejmowała natomiast perspektywy badań systemowych nad bezpieczeństwem. Profesor wyjaśnił m.in. takie pojęcia, jak: probabilizm, posybilizm oraz dynamiczność i złożoność w aspekcie modelowania zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego, ryzyka zagrożeń społecznych, technologicznych itp.

Na zakończenie prof. Sienkiewicz zapoznał słuchaczy z interesującymi materiałami z konferencji naukowej, w której uczestniczył w dniach 13–15 listopada 2008 r. w Waplewie, nt. *Terroryzm a zabezpieczenie imprez masowych*, organizowanej przez Wojskowy Instytut Medycyny, podczas której profesor i pani Halina Świeboda przedstawili referaty: *Methods of the analysis of the risk of terrorist threats*, *Cyberterrorism as a threat to the security of mass events*.

Wykładu wysłuchali zarówno studenci cywilni, jak i wojskowi oraz pracownicy naukowi Akademii.

Hubert Mężyk
Wydział Bezpieczeństwa Narodowego

Fot. M. Skawiński

7 stycznia 2009 r. odbył się wykład otwarty prof. Piotra Sienkiewicza nt. *Nieliniowe modele systemów – wnioski dla NCW*.

Poprzedni, ostatni w 2008 r., wykład poświęcony niepewności w analizie decyzyjnej kończyły ogólne konstatacje dotyczące źródeł niepewności i ryzyka w badaniach systemowych, a w szczególności w analizie decyzyjnej. Wskazywano np. na nadmierną złożoność i dynamikę zmian charakteryzujących realne systemy. Przeprowadzenie

analiz systemowych wymusza konieczność przetwarzania informacji niepełnej i niepewnej. Dla wielu (większości?) wielkich systemów rzeczywistych modele korzystające z liniowych równań algebraicznych i równań różniczkowych są niewystarczające, gdyż prowadzą do nadmiernej idealizacji badanych zjawisk (obiektów, procesów, systemów). Z kolei rozwiązanie jednego lub kilku równań algebraicznych i równań różniczkowych (zwykłych lub o pochodnych cząstkowych) sprawia bardzo wielkie trudności, a wiele z nich można uznać za nierozwiązywalne. Czy badane złożone zjawiska w obszarze nauk wojskowych, badań nad sytuacjami konfliktowymi i kryzysowymi należy zaliczyć do klasy nieliniowych systemów dynamicznych? Z pewnością tak, lecz korzyści z takiego ich rozpatrywania są wielce ograniczone, gdyż nawet dla dość rygorystycznych ograniczeń i uproszczeń wkraczamy w świat chaosu, fraktali i bifurkacji oraz katastrof. Chodzi o katastrofy w sensie teorii R. Thomma, geometrię fraktalną i nietrywialne zachowania systemów silnie nieliniowych. A nieliniowość charakteryzuje się między innymi: niemożliwością stosowania zasady superpozycji, nieciągłością, występowaniem obszarów niestabilności oraz tym, że w określonych warunkach niewielkie zmiany ilościowe mogą wywołać istotne zmiany jakościowe. Mimo świadomości tych swoistych własności nadal dominują opisy arbitralne wybranych fragmentów zjawisk (epizodów), z których mają wynikać kategoryczne sądy i opinie, także „prognozy", bardziej oddające stan ducha ich autorów i ich wiedzę, a raczej jej pozory lub po prostu niewiedzę. Dominacja takiego stylu uprawiania nauki prowadzić może do sfery patologii nauki, gdzie dawny „łysenkizm" może być zastąpiony innym „izmem", a w najlepszym przypadku przynieść rozwój pseudonauki, czego dłużej nie da się usprawiedliwić np. postmodernizmem lub innym „postem". Były sekretarz obrony USA niegdyś zasłynął twierdzeniem: *Są znane wiadome. To rzeczy, o których wiemy, że je znamy. Są znane niewiadome. Czyli rzeczy, o których wiemy, że ich nie znamy. Ale są też nieznane niewiadome. To rzeczy, o których nie wiemy, że ich nie znamy.* Wbrew pozorom słowa te zawierają nie tyle „ukryty sens", co być może „oczywistą oczywistość", a raczej to, czego świadomość powinni mieć przede wszystkim badacze (analitycy) – i to nie tylko systemów.

prof. Piotr Sienkiewicz

Warsztaty kryminalistyczne

4 grudnia 2008 r. piętnastoosobowa grupa studentów – członków Koła Naukowego Studentów Bezpieczeństwa Narodowego AON – uczestniczyła w warsztatach kryminalistycznych zorganizowanych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, poświęconych tematyce identyfikacji osób i rzeczy.

Warsztaty odbyły się na podstawie porozumienia z 3 grudnia 2007 r. o współpracy pomiędzy Akademią Obrony Narodowej a Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie. Ich organizacją zajęło się Koło Naukowe Fotografii Kryminalistycznej i Artystycznej oraz Samorząd Studencki Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie.

Warsztaty podzielone zostały na dwa bloki tematyczne. Pierwszy z nich dotyczył wybranych metod identyfikacji osób. Poprowadzono w nim cztery wykłady:

1. Kryminalistyczne badanie śladów dermatoskopijnych.
2. Kryminalistyczne badania wariograficzne.
3. Kryminalistyczne badanie dokumentów.
4. Kryminalistyczne badanie śladów biologicznych.

Pierwszy wykład, poprowadzony przez kom. Sławomira Zubańskiego, dotyczył podstaw dermatoskopii, czyli zbierania śladów na podstawie odcisków palców, małżowiny usznej, czy też czerwieni wargowej. Jego zwieńczeniem było pokazanie studentom pracowni daktyloskopijnej. Dwa kolejne wykłady poprowadziły: nadkom. Magdalena Zubańska oraz podinsp. Anita Szajkowska. Jeden z nich dotyczył elementów zabezpieczających, umieszczanych w dokumentach, np. paszportach, dowodach osobistych i banknotach. Drugi z kolei odnosił się do badań wariograficznych. Kolejne zajęcia – wykład na temat śladów biologicznych – poprowadziła nadkom. Renata Włodarczyk, która uzupełniała swoją wypowiedź opowieściami z akcji, w których brała udział.

Po pierwszym bloku tematycznym udaliśmy się do Izby Pamięci Polskiej Policji. Zostawiając w księdze pamiątkowej wpis, uczciliśmy nasz pobyt w Szczytnie.

Drugi blok tematyczny obejmował wykłady:

1. Fotografia kryminalistyczna i badawcza.
2. Kryminalistyczne badanie śladów mechanoskopijnych.
3. Pułapki kryminalistyczne.

Pierwszy wystąpił kom. Andrzej Rogalski, który wykład na temat fotografii urozmaicił pokazem zdjęć ukazujących m.in. rekonstrukcje zdarzeń, miejsca wypadków, sekcje zwłok. Po części teoretycznej udaliśmy się do pracowni fotograficznej, w której oficerowie policji uczą się na co dzień wykonywania fotografii kryminalistycznej. Kolejny z wykładów, na temat mechanoskopii,

przeprowadził mł. asp. Zbigniew Dąbrowski. W celu uwiarygodnienia swojego przekazu zaprezentował nam wiele urządzeń, którymi posługują się włamywacze. Niezwykle ciekawy okazał się wykład podinsp. Marka Łachacza, dotyczący pułapek kryminalistycznych, połączony z ćwiczeniami, w których uczestniczyli studenci.

Udział w warsztatach kryminalistycznych przede wszystkim przyczynił się do wzbogacenia naszej wiedzy na temat kryminalistyki. Prowadzący zajęcia starali się pokazać nam pracę policjantów od strony praktycznej. Organizatorzy przyjęli nas bardzo ciepło, przez cały dzień towarzyszyli nam w trakcie zajęć, przez co mogliśmy się bliżej poznać i wstępnie zaplanować przyszłe wspólne działania w ramach integracji naukowej środowiska studenckiego AON i Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie.

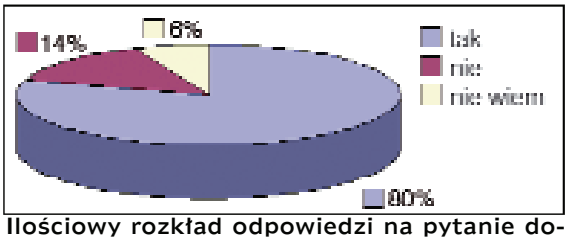
Patrycja Adamska
Magdalena Rutniewska
Fot. P. Adamska
Wydział Bezpieczeństwa Narodowego

Studencka Akademia Polowa

Studencka Akademia Polowa to uczelniana organizacja studencka, mająca na celu wzbogacenie obowiązkowej oferty dydaktycznej AON o dodatkowe zajęcia z zakresu obronności państwa. W jej programie przewidziane są szkolenia tematyczne, zajęcia praktyczne oraz obozy szkoleniowe.

W zeszłym roku akademickim wśród studentów AON została przeprowadzona ankieta dotycząca stopnia ich zadowolenia z aktualnej oferty Akademii oraz potrzeb w tym zakresie. Na pytanie o chęć uczestnictwa w dodatkowych zajęciach z zakresu obronności państwa większość badanych – 184 osoby (80%), udzieliła pozytywnej odpowiedzi, tylko 32 ankietowanych (14%) było przeciwnych, natomiast 15 respondentów (6%) nie miało w tej kwestii zdania. Wskazania studentów dotyczyły w głównej mierze zajęć praktycznych oraz obozów szkoleniowych. Wniosek płynący z wyników ankiety był jednoznaczny – należałoby uzupełnić obowiązkową ofertę dydaktyczną AON.*

Ilościowy rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące chęci uczestnictwa w dodatkowych zajęciach z zakresu obronności państwa

W związku z potrzebami edukacyjnymi studentów w styczniu 2009 r. w Wydziale Zarządzania i Dowodzenia, pod przewodnictwem dr Anety Nowakowskiej-Krystman, rozpoczęła działalność Studencka Akademia Polowa. 7 stycznia 2009 r.

odbyło się pierwsze spotkanie, na którym wykład nt. *Zawód podporucznik – służba wojskowa po studiach magisterskich* przeprowadziła ppor. Renata Radziszewska (na zdjęciu powyżej). Celem tego spotkania było zaprezentowanie studentom oferty Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki. Zebrani mogli również dowiedzieć się, jak w rzeczywistości wygląda przebieg służby wojskowej – m.in. typowy dzień na WSO WL, a także jakie problemy można napotkać podczas pełnienia służby.

W tym roku akademickim, w ramach SAP, planowane jest również zorganizowanie obozu obronnego oraz przeprowadzenie następujących konferencji: *Polska i Ukraina w wielowymiarowym procesie integracji*; *Świadczenia na rzecz obrony. Realizacja zadań obronnych przez przedsiębiorców*; *Młodzieżowe organizacje pozarządowe w systemie bezpieczeństwa narodowego – konferencja studencka*.

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych do udziału w naszych spotkaniach.

Justyna Stochaj
Fot. D. Walczak
Wydział Zarządzania i Dowodzenia

* Pełne wyniki badania ankietowego udostępnione są w nr. 2(71) 2008 „Zeszytów Naukowych AON".

Ochrona wolności, możliwość realizacji praw...

Edukacja przez ukazywanie naruszeń praw człowieka w innych krajach

Czym jest HFPC i jaką przejawia działalność?

Helsińska Fundacja Praw Człowieka w Polsce, z siedzibą w Warszawie, została założona w 1989 r. Jej powstanie poprzedziła siedmioletnia działalność Komitetu Helsińskiego w Polsce, który pracował w podziemiu od 1982 r. Po zmianie ustroju politycznego w Polsce w 1989 r. członkowie komitetu postanowili ujawnić się i stworzyć niezależny instytut, zajmujący się edukacją i badaniami w zakresie praw człowieka. Obecnie Helsińska Fundacja Praw Człowieka jest w Europie jedną z najbardziej doświadczonych i profesjonalnie funkcjonujących organizacji pozarządowych, zajmujących się prawami człowieka. Od 2007 r. posiada status konsultatywny przy Radzie Społeczno-Gospodarczej ONZ (The Economic and Social Council – ECOSOC).

Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami

Od początku swojego istnienia Helsińska Fundacja Praw Człowieka realizuje wspólne programy z licznymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi: Radą Europy (Dyrektoriat Praw Człowieka), Centrum Praw Człowieka ONZ, Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE, Międzynarodową Helsińską Federacją Praw Człowieka (IHF), Minority Rights Group International, Amnesty International, Penal Reform International, ELSA, International Commission of Jurists, International Institute for Human Rights (Strasbourg), oraz zagranicznymi: komitetami helsińskimi (m.in. holenderskim, szwedzkim, norweskim, czeskim, słowackim, rosyjskim i albańskim), Memoriałem, Public Interest Law Initiative (Columbia University w Nowym Jorku), Center for National Security Studies (Washington DC), INTERIGHTS (Londyn), Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit, oraz stowarzyszeniami sędziów i adwokatów.

Oferta edukacyjna HFPC – Warsztaty Praw Człowieka dla Studentów

Celem programu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka jest szerzenie wiedzy z zakresu ochrony praw człowieka oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w pracy działacza społecznego. W oparciu o te założenia w roku akademickim 2000/2001 po raz pierwszy zorganizowano bezpłatne Warsztaty Praw Człowieka dla Studentów. Jak sama nazwa wskazuje, mogą wziąć w nich udział studenci zgłębiający wiedzę na rozmaitych (nie tylko humanistycznych czy społecznych) kierunkach warszawskich uczelni. Warunkiem zakwalifikowania się na zajęcia jest przejście przez proces rekrutacyjny.

Jaki jest program warsztatów?

Warsztaty, to roczny kurs, obejmujący łącznie ok. 100 godzin zajęć.

Pierwszy semestr – zimowy, poświęcony jest teorii. Zajęcia stanowią przegląd podstawowych zagadnień z zakresu praw człowieka: historii i filozofii praw człowieka, poszczególnych praw i wolności, polskich i międzynarodowych instrumentów ich ochrony, praw osób należących do poszczególnych grup (mniejszości narodowych, więźniów, uchodźców). Ta część kursu kończy się egzaminem.

Drugi semestr – letni, z kolei poświęcony został zajęciom praktycznym. Jego trzonem jest cykl warsztatów nt. *Umiejętności skutecznego działania w interesie publicznym*, podczas których studenci uczą się tzw. planowania strategicznego, czyli tego, jak profesjonalnie przygotowywać i realizować projekty na rzecz interesu publicznego. Po przeszkoleniu uczestnicy warsztatów rozpoczynają pracę nad własnymi projektami, których realizacja jest jednym z głównych warunków ukończenia kursu.*

Inne możliwości

W ramach programu warsztatów uwzględniono uczestnictwo w Międzynarodowym Festiwalu Watch Docs, który został nominowany przez redakcję miesięcznika „Aktivist" do nagrody Nocne Marki 2008. Wśród laureatów nagrody w poprzednich latach znalazło się Centrum Sztuki Współczesnej, czy też Muzeum Powstania Warszawskiego. W 2007 r. podczas festiwalu zaprezentowano filmy krótko- i długometrażowe, takie jak: *Zui Yu Fa* (*Zbrodnia i kara*) – Francja, *Tussen Hemel En Aarde* (*Między niebem a ziemią*) – Holandia / Belgia, *Taxi to the Dark Side* (*Kurs do Kra - iny Cienia*) – USA, *Planeten* (*Planeta*) – Szwecja / Norwegia / Dania, *El Paraiso de Hafner* (*Raj Haf - nera*) – Austria / Hiszpania. W 2008 r., w dniach 5–14 grudnia, w trakcie ósmego już festiwalu Watch Docs, wyemitowano filmy o tematyce militarnej, m.in. *The Sari Soldiers* (*Żołnierze w Sari*) – USA, *The Recruiter* (*Werbownik*) – USA, *Lirot Im Ani Mehayechet* (*Czy się uśmiechnę*) – Izrael.

Magdalena El Ghamari
Wydział Bezpieczeństwa Narodowego

* Źródło: strona internetowa HFPC: www.hfhpol.waw.pl.

Z prac licencjackich

Gazociąg Północny jako element TEN

Budowa Gazociągu Północnego[1] jest jednym z największych i najbardziej kontrowersyjnych przedsięwzięć ostatnich lat, w zakresie infrastruktury energetycznej w Europie. W realizację projektu zaangażowanych jest wiele państw członkowskich Unii Europejskiej, jednakże sama inicjatywa budowy wyszła ze strony Federacji Rosyjskiej.

Istnieje wiele powodów, dla których Gazociągowi Bałtyckiemu, od chwili pojawienia się projektu w styczniu 2003 r., towarzyszy ożywione zainteresowanie opinii publicznej i polityków. Takimi względami są chociażby kwestie oddziaływania inwestycji na stan środowiska naturalnego czy wysuwane przez niektóre państwa zastrzeżenia co do politycznych aspektów przeprowadzenia gazociągu po dnie Bałtyku. Jednak niezależnie od pojawiających się głosów sprzeciwu i krytyki inwestycji tej przypisywana jest również ogromna rola w zapewnieniu płynnego rozwoju gospodarki Unii Europejskiej.

Europa, ze swym wzrostem gospodarczym, rosnącym zapotrzebowaniem na ropę i gaz, które są wciąż głównymi źródłami energii dla większości państw, musi lepiej zorganizować infrastrukturę energetyczną i zapewnić sobie większe dostawy surowców. Należy podkreślić, że wzrastające zapotrzebowanie na gaz ziemny w Europie, przy jednoczesnym spadku produkcji własnej, powoduje, iż rozwój zdolności gazociągowych staje się niewątpliwie sprawą ogromnej wagi. Planowany Gazociąg Północny jest jednym z kilku gazowych projektów infrastrukturalnych, niezbędnych do zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania na gaz. Znaczenie Nord Stream jest szczególne, ponieważ to właśnie Federacja Rosyjska jako główny dostawca energii do Unii (dostarcza aż 19% gazu) jest uważana, ze względu na bliskość i zasobność posiadanych złóż, za jedno z najpewniejszych źródeł dostaw energii dla Unii na przyszłość[2].

Przedstawione powyżej czynniki spowodowały, iż Gazociąg Północny został zadeklarowany w wytycznych TEN-E[3], w 2000 r., jako część Transeuropejskich Sieci Energetycznych, a w lipcu 2006 r. znalazł się na liście czterdziestu dwóch priorytetowych dla Unii Europejskiej gazociągów i sieci elektroenergetycznych (TEN[4]), których budowa ma za zadanie zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne całej Unii. Co istotne, projekty zawarte na tej liście mogą liczyć na wsparcie Unii Europejskiej oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Muszą być one

jednak zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz spełniać kryteria, takie jak:

• wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego w warunkach konkurencji,

• wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa dostaw we Wspólnocie,

• wpływ na zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

Sama idea sieci transeuropejskich (TEN) pojawiła się już pod koniec lat 80. w związku z propozycją utworzenia Jednolitego Rynku Europejskiego. Traktat ustanawiający Unię Europejską (TUE) stworzył natomiast podstawy prawne dla TEN. Zgodnie z postanowieniami artykułów 154, 155 i 156 tytułu XV tego traktatu Unia Europejska powinna zmierzać do promowania rozwoju sieci transeuropejskich jako kluczowego elementu w kreowaniu wewnętrznego rynku oraz wzmacnianiu spójności społecznej i ekonomicznej[5].

Przyjęcie nowych członków w 2004 r. pociągnęło za sobą aktualizację wytycznych, co nastąpiło ostatecznie w 2006 r. Przewodnim celem tych zabiegów było włączenie nowych państw członkowskich do tworzonego wspólnego rynku energii, a także wzmocnienie połączeń z krajami sąsiednimi, takimi jak Federacja Rosyjska czy Ukraina[6].

Gazociąg Północny otwiera nowe, bezpośrednie połączenie pomiędzy rosyjskimi zasobami gazu ziemnego a Europą

Trasa gazociągu została celowo zaplanowana tak, aby przebiegała przez kraje północno-zachodnie, celem uzyskania dostępu do rosnącego rynku zbytu w tym obszarze. Stąd też, kryteria wyboru Gazociągu Północnego jako projektu priorytetowego TEN-E oparte są na zadaniu Nord Stream opracowania systemu, mającego na celu pokrycie zapotrzebowania Wspólnoty Europejskiej na gaz ziemny i zapewnienie dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia oraz tras przesyłowych gazu ziemnego[7].

Polska, podobnie jak pozostali, nowi członkowie Unii, jest jednym z państw przewidzianych w realizacji TEN-E. Komisja Europejska uznała, że w Polsce znaczenie europejskie mają nowe połączenia elektroenergetyczne i gazowe, które zwiększają możliwości przesyłowe z głównych kierunków dostaw do Unii, jak również terminale skroplonego gazu ziemnego (LNG). Stanowisko Polski wobec projektu budowy Gazociągu Północnego jest jednak niezmiennie krytyczne, co wynika z obawy przed licznymi zagrożeniami, jakie niesie z sobą ta inwestycja. Z kolei nie ma szans na realizację w najbliższej przyszłości innych projektów, którymi Polska jest zainteresowana. Sprzeczność interesów państw członkowskich powoduje, iż na chwilę obecną budowa zarówno Gazociągu Północnego, jak i innych projektów zawartych na liście TEN-E stoi pod znakiem zapytania.

Anna Kozak
licencjat w Instytucie Nauk Humanistycznych

Artykuł opracowany na podstawie pracy licencjackiej pt. „Polska wobec koncepcji budowy Gazociągu Północnego", napisanej pod kierunkiem dr. Czesława Marcinkowskiego.

Przypisy:

1. Zamiennie dla Gazociągu Północnego używane są także nazwy: Gazociąg Bałtycki / Północnoeuropejski, lub angielska – Nord Stream.

2. *O przyszłości Europy. Między potrzebą a uzależnieniem. Rosyjski gaz w bilansie energetycznym rozszerzonej UE,* red. A. Zieliński, Warszawa 2002.

3. TEN-E – Trans-European Energy Networks, Transeuropejskie Sieci Energetyczne.

4. Sieci Transeuropejskie (Trans-European Netoworks – TEN) to nie tylko infrastruktura energetyczna. Nazwa ta obejmuje również sieci transportowe oraz telekomunikacyjne.

5. *Decyzja nr 1364/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. ustanawiająca wytyczne dla transeuropejskich sieci energetycznych oraz uchylająca decyzję 96/391/WE i decyzję nr 1229/2003/WE,* www.ec.europa.eu/ten/energy/legislation/doc/2006_09_22_ten_e_guidelines_2006_pl.pdf.

6. Tamże.

7. *Dokument informacyjny projektu. Rurociąg podmorski w Bałtyku,* Nord Stream 2006, www.nord-stream.com.

Aktor czy żołnierz?
Rozmowa z Mateuszem Damięckim

15 grudnia 2008 r. w Klubie AON odbyło się spotkanie z aktorem – Mateuszem Damięckim, które poprowadziły studentki IV roku zarządzania i dowodzenia, jednocześnie autorki pytań do wywiadu: Marta Pietrzak i Maria Siwonia. Nasz gość opowiedział pracownikom i studentom Akademii o swoich marzeniach i zdradził plany na przyszłość.

Gdyby nie został Pan aktorem, to czy chciałby Pan służyć w wojsku?

Myślę, że tak. Tradycja wojskowa w naszej rodzinie jest wciąż żywa. Często wspominamy dziadka, który został odznaczony Orderem Virtuti Militari za udział w III powstaniu śląskim oraz Krzyżem Walecznych. Moja babcia, Irena Górska-Damięcka, utrwalała natomiast patriotyzm w naszej rodzinie poprzez stworzenie od podstaw dwóch teatrów w Polsce: w Koszalinie i Białymstoku. Z kolei ojciec bardzo się starał, abym historię Polski poznał dość dobrze już w młodym wieku. W pewnym momencie życia po prostu wiedziałem, że zostanę aktorem. Czasami, uciekając do myśli: *a co by było, gdyby...,* wydaje mi się, że najbliższy mojemu sercu byłby zawód żołnierza, a szczególnie ułana, z powodu zamiłowania do jeździectwa.

Fot. E. Ciunowicz

Spotkanie z Mateuszem Damięckim (po lewej Marta Pietrzak, po prawej Maria Siwonia)

A jak poradziłby Pan sobie z utrzymaniem dyscypliny?

Jeśli chodzi o dyscyplinę, to nie mam z tym problemu, ponieważ wychowano mnie w tym duchu. Najpierw szkoła sportowa, wraz z obowiązkami związanymi z grą w filmach, przez co nie miałem możliwości spędzania czasu wolnego z kolegami, później Akademia Teatralna, gdzie uczono nas odpowiedzialności. Aktor musi się liczyć z konsekwencjami, jeśli zawali spektakl, dlatego w pracy powinien mu towarzyszyć profesjonalizm. Bez pokory i dyscypliny daleko nie zajdzie się w tym zawodzie. Owszem, zdarza mi się, że bywam niepokorny, ale tylko wtedy, jeśli bardzo chcę coś przeforsować.

Czy trudne jest przygotowanie do roli w mundurze?

W moim przypadku nie. Raczej o wiele łatwiejsze, ponieważ pasjonuję się historią. Myślę sobie jednak, że może nie powinienem przyjmować ról, których kreacja sprawia mi przyjemność. Aktorstwo jest niczym innym jak wyzwaniem, a przecież dla aktora im trudniej, tym lepiej.

Gdyby mógł się Pan przenieść w czasie, to w jakiej epoce chciałby Pan żyć?

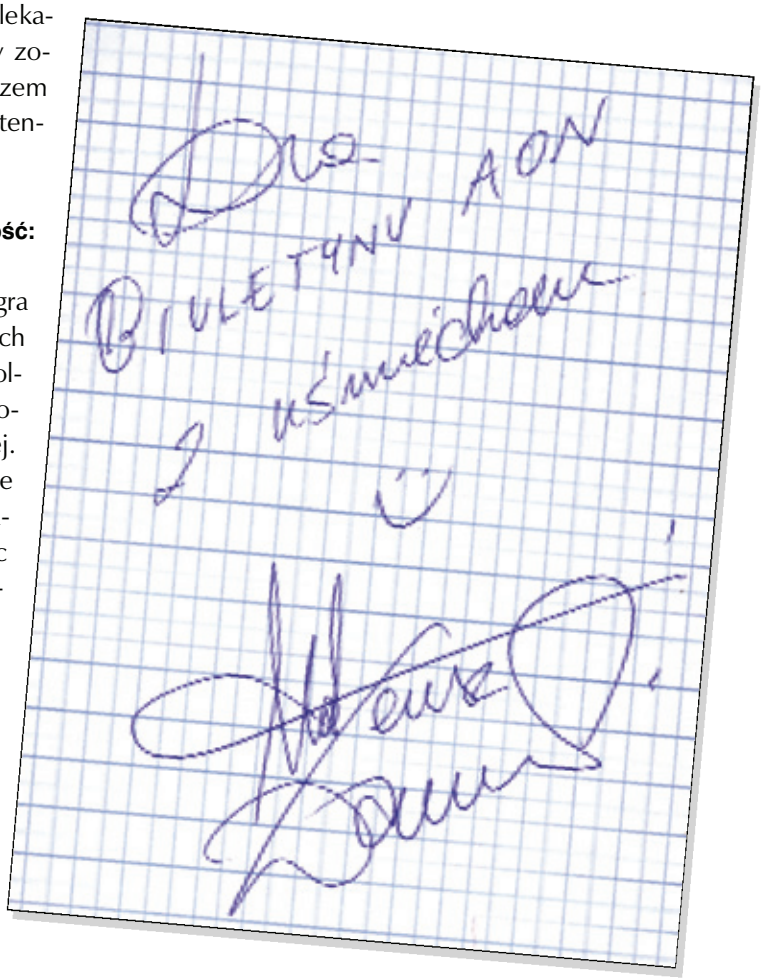
Właściwie nie ma takiej epoki, w której nie chciałbym się znaleźć. Za każdym razem jednak wybiegając w przeszłość, nie myślę o czasach, lecz o ludziach. To człowiek jest dla mnie najważniejszy. Aktorstwo daje mi możliwość wcielania się w bohaterów z różnych epok. Byłem już uła-

nem („Jutro idziemy do kina”), lekarzem („Karol – człowiek, który został papieżem”), a nawet rycerzem („1409 – Afera na zamku Bartenstein”).

Jakie są Pana plany na przyszłość: teatr, czy może szklany ekran?

Szczytem marzeń byłaby gra w teatrze oraz kreacje w dwóch filmach rocznie, a najlepiej w polskim i rosyjskim. Najprawdopodobniej będzie zupełnie inaczej. Swoją przyszłość wiążę głównie z grą w filmach. Udział w serialach czy w programie „Taniec z gwiazdami” traktuję jako pewien etap na drodze do spełnienia marzeń. Mam również dużo innych pomysłów na życie. Chciałbym znaleźć czas na studia filologiczne oraz zdobyć wiedzę, która pomoże mi w napisaniu scenariusza.

Ewa Ciunowicz

Na deskach teatru

***Pecunia non olet?* to sztuka Cezarego Harasimowicza w reżyserii Wojciecha Malajkata, wystawiana od października 2005 r. w warszawskim Teatrze Syrena.**

W niezwykle zabawny sposób zostały przedstawione perypetie głównego bohatera sztuki – Adama (Piotr Polk), który w momencie utraty pracy zastanawia się nad tym, co jest w stanie robić filolog klasyczny. W poszukiwaniu nowego zajęcia przyświeca mu łacińska sentencja *Pecunia non olet?* (*Pieniądze nie śmierdzą?*), jednak zapomina, że na jej końcu znajduje się znak zapytania. Wydarzenia na bieżąco komentuje jednoosobowy Chór Starców, grany przez Jana Jankowskiego, a w drugiej obsadzie – Wojciecha Malajkata. Na scenie zobaczycie również Gizelę Bortel, Hannę Śleszyńską, Małgorzatę Pieczyńską oraz Jacka Plutę, którzy fenomenalnie odtworzyli polską rzeczywistość ukazaną w krzywym zwierciadle. A jak kończą się poszukiwania prowadzone przez głównego bohatera? Przekonajcie się sami. Zaręczam, że warto!

Ewa Ciunowicz

Sukcesy naszych sportowców

7 stycznia 2009 r. w 10. Pułku Samochodowym, podczas uroczystego zakończenia Mistrzostw Garnizonu Warszawa w Sportach Powszechnych 2008, dowódca Garnizonu Warszawa gen. bryg. Kazimierz Gilarski wręczył reprezentantom AON puchar za zdobycie pierwszego miejsca.

Mistrzostwa rozegrano w konkurencjach: piłka siatkowa, tenis stołowy, tenis ziemny, halowa piłka nożna, strzelanie z PW, badminton, biegi na orientację, piłka nożna (w składzie 9-osobowym) i pływanie. W punktacji generalnej pierwsze miejsce zajęła Akademia Obrony Narodowej, a przyczyniły się do tego zwycięstwa drużyny piłki siatkowej, sztafety oraz tenisa stołowego, a także wysokie noty reprezentantów AON startujących w następujących konkurencjach sportowych:

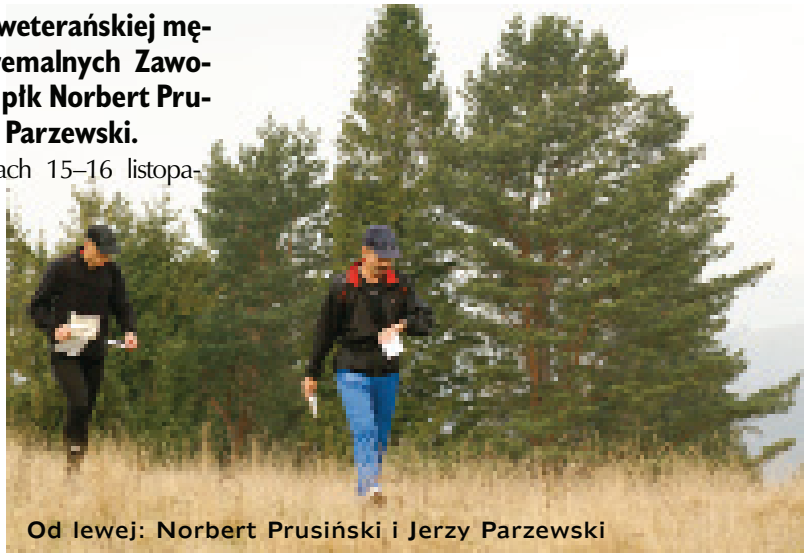
- **tenis stołowy** – I miejsce kpt. Mirosław Bembnowicz, III miejsce Łukasz Kosicki,
- **tenis ziemny** – I miejsce kpt. Mirosław Bembnowicz (kategoria wiekowa 31–40 lat), II miejsce Paweł Kamiński (kategoria wiekowa do 30 lat), III miejsce ppłk rez. Jan Pazik (kategoria wiekowa powyżej 50 lat),
- **badminton (gry pojedyncze)** – I miejsce płk Krzysztof Konieczny (kategoria wiekowa powyżej 50 lat), III miejsce kpt. Mirosław Bembnowicz (kategoria wiekowa 31–40 lat),
- **badminton (gry podwójne)** – I miejsce Sylwia Steć-Libera, Tadeusz Kupiecki,
- **biegi na orientację** – I miejsce kmdr rez. Jerzy Parzewski (kategoria wiekowa M-55),
- **pływanie (styl dowolny)** – I miejsce Hubert Milewski (kategoria wiekowa 31–40 lat), Waldemar Kawka (kategoria wiekowa 41–50 lat), II miejsce płk Krzysztof Konieczny (kategoria wiekowa powyżej 50 lat), III miejsce ppłk rez. Jan Pazik (kategoria wiekowa powyżej 50 lat),
- **pływanie (styl klasyczny)** – I miejsce Tadeusz Kupiecki (kategoria wiekowa 31–40 lat), płk Grzegorz Szylberg (kategoria wiekowa 41–50 lat), płk Krzysztof Konieczny (kategoria wiekowa powyżej 50 lat), II miejsce ppłk rez. Jan Pazik (kategoria wiekowa powyżej 50 lat), III miejsce Maciej Zbroński (kategoria wiekowa do 30 lat).

Red.

Relacja z VII Górskich Ekstremalnych Zawodów na Orientację 2008

Trzecie miejsce w kategorii weterańskiej męskiej w VII Górskich Ekstremalnych Zawodach na Orientację zdobyli: płk Norbert Prusiński oraz kmdr rez. Jerzy Parzewski.

Zawody odbyły się w dniach 15–16 listopada 2008 r. w Pieninach Małych i Paśmie Radziejowej. Start i metę zawodów organizatorzy – Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich z Warszawy, wyznaczyli przy schronisku pod Durbaszką. Długość trasy pierwszego etapu w kategorii SVMM, w której do zaliczenia było szesnaście punktów kon-

Od lewej: Norbert Prusiński i Jerzy Parzewski

trolnych, wynosiła 26,9 km w linii prostej (1960 m przewyższenia po wariancie optymalnym). Drugi etap zawodów obejmował dziewięć punktów kontrolnych na dystansie 17,29 km (1140 m przewyższenia po wariancie optymalnym). A tak wspominają swój udział w zawodach nasi reprezentanci: Norbert Prusiński i Jerzy Parzewski.

Jerzy Parzewski: *Kiedy ogłoszono start, okazało się, że z powodu kontuzji, której doznałem kilka dni wcześniej, nie jestem w stanie biec w dół zbocza góry, gdzie znajdowały się punkty kontrolne pierwszego odcinka, zwanego scorelaufem. Pobiegliśmy więc w górę, zaliczając punkty w innej kolejności, z bardziej złożoną nawigacją, płacąc dwoma błędami i stratą czasu. Szczęśliwie poziom adrenaliny szybko wzrósł na tyle, by zapomnieć o kłopotach zdrowotnych.*

Norbert Prusiński: *Zmęczenie i odwodnienie organizmu objawiały się skurczami mięśni. Zapasy napojów izotonicznych i tabletek z potasem kończyły się już na półmetku trasy, a przed nami dopiero teraz pojawiły się bardzo strome, prawie niedostępne zbocza gór. Końcowe podejście na PK6 – Czeremcha Zachodnia 1015 m n.p.m. – zafundowało nam prawie 350-metrową wspinaczkę. Na trasie byliśmy już 4,5 godziny. Czas uciekał, a szczytu ciągle nie było widać! Słychać było za to głosy gonących nas zespołów.*

Jerzy Parzewski: *Wtedy postanowiliśmy zmienić taktykę biegu, podążyliśmy przez las na azymut. Ta decyzja okazała się jednak chybiona, ponieważ w lesie na południowym zboczu Czeremchy leżało mnóstwo gałęzi i kamieni oraz rosły krzaki jeżyn. Nie obyło się bez potknięć i upadków. Po 7,5 godziny morderczego wysiłku, zdążyliśmy dotrzeć na metę przed nocą. Nasz wynik (czas 7:28,01) plasował nas na dobrym piątym miejscu, w gronie siedmiu zespołów zachowujących szansę na ostateczne zwycięstwo. Następnego dnia, po generalnej zmianie taktyki nawigacji i zregenerowaniu sił, byliśmy naprawdę mocni. Dystans drugiego etapu zawodów pokonaliśmy w 4,04 godziny. Awansowaliśmy na trzecią pozycję w ogólnej klasyfikacji (czas 11:32,58), z poczuciem niedosytu. Pierwsze miejsce uzyskał zespół Zbigniewa Hornika – „Róża wiatrów", zaś drugie – leszczyńskich maratończyków.*

Studenci WZiD: Jacek Goryszewski i Tomasz Paluch w drodze do kolejnego punktu kontrolnego

W zawodach wzięli również udział studenci AON – Jacek Goryszewski i Tomasz Paluch, którzy w kategorii SMM – sportowej seniorów, ukończyli bieg na siódmej pozycji (czas 18:56,40). Biorąc pod uwagę, iż był to ich debiut, rezultat ten można uznać za zadowalający. Natomiast studenci V roku zarządzania i dowodzenia – Adam Skutnik i Damian Szymański, którzy wystartowali w kategorii TE – turystycznej ekstremalnej, na dystansie 50 km i wywalczyli dwudzieste siódme miejsce.

Bieg na orientację jest paramilitarną dyscypliną sportu. Użyteczność wojskowa tej rywalizacji jest niezaprzeczalna. Uczestnicy GEZnO doświadczają niezapomnianych wrażeń, przesuwając granice własnych możliwości i hartując swoje i tak już twarde charaktery.

oprac. red.
Fot. P. Silniewicz

Szczegółowe wyniki oraz galeria z zawodów na stronie organizatora: www.gezno.pl.

I Mikołajkowa Bitwa Międzywydziałowa

16 grudnia 2008 r. odbyła się I Mikołajkowa Bitwa Międzywydziałowa Akademii Obrony Narodowej o Puchar Rektora-Komendanta AON.

Inicjatorami tego przedsięwzięcia byli studenci VII semestru zarządzania i dowodzenia. Zawody przygotowano w ramach dodatkowego przedmiotu: zarządzanie projektami, prowadzonego przez dr. Bogdana Lenta. Honorowy patronat nad imprezą objął rektor-komendant gen. bryg. dr hab. inż. Janusz Kręcikij.

Bitwa toczyła się na terenie Zakładu Wychowania Fizycznego i Szkolenia Ogniowego, a brali w niej udział wykładowcy i studenci Wydziału Zarządzania i Dowodzenia oraz Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego. Każdy z wymienionych miał za zadanie wytypować cztery drużyny do takich konkurencji, jak: piłka siatkowa, sztafeta wodna, tor przeszkód oraz quiz. W piłce siatkowej obydwa wydziały reprezentowali wykładowcy. We wszystkich konkurencjach walka była wyrównana do samego końca. W pierwszej dyscyplinie – sztafecie wodnej, reprezentanci WBN pokonali zawodników WZiD. W tym samym czasie odbywały się konkurencje na basenie, gdzie lepsi okazali się reprezentanci WBN, oraz mecze piłki siatkowej, w których zwyciężyli wykładowcy WZiD. Kolejnym etapem konkursu była rywalizacja na torze przeszkód, gdzie skuteczniejsi okazali się zawodnicy WZiD. Konkurencją rozstrzygającą był quiz, gdzie WZiD już definitywnie, z dużą przewagą punktów, pokonał WBN. Przez cały czas trwania bitwy wszystkim uczestnikom towarzyszył rozdający cukierki Święty Mikołaj wraz z dwoma asystentkami. Na zakończenie organizatorzy wręczyli upominki i dyplomy oraz podziękowali zawodnikom biorącym udział w rozgrywkach. Puchar dla zwycięzców odebrał dziekan WZiD płk dr hab. inż. Jarosław Wołejszo. Po ciężkich fizycznych i intelektualnych zmaganiach nadszedł czas na odrobinę relaksu oraz wzmocnienie sił przy gorącej herbacie, grochówce oraz kiełbasce z grilla.

Miejmy nadzieję, że przeprowadzona po raz pierwszy Mikołajkowa Bitwa Międzywydziałowa będzie odtąd rozgrywana corocznie.

Marta Pietrzak
Fot. Z. Rutkowski

Akademickie starcia

W dniach 9–11 grudnia 2008 r. w halach Akademickiego Ośrodka Sportowego spotkały się drużyny reprezentantów kadry oraz studentów w mikołajkowych rozgrywkach koszykówki, siatkówki i halowej piłki nożnej.

A oto wyniki rozgrywek:

- koszykówka – 65:61 dla studentów – najlepszymi zawodnikami drużyn okazali się: Tadeusz Kupiecki (kadra) i Paweł Struk (studenci),
- piłka siatkowa – 3:2 dla kadry – najlepszymi zawodnikami drużyn okazali się: Hubert Milewski (kadra) i Grzegorz Krauze (studenci),
- halowa piłka nożna – 5:2 dla kadry – najlepszymi zawodnikami drużyn okazali się: płk Dariusz Bandzul (kadra) i Marcin Urbański (studenci).

Ewa Ciunowicz
Fot. Z. Rutkowski

23 grudnia 2008 r. odbył się świąteczny turniej halowej piłki nożnej.

W rozgrywkach wzięło udział siedem drużyn składających się z reprezentantów kadry jednostek organizacyjnych AON. Najlepszy okazał się zespół Zakładu Wychowania Fizycznego i Szkolenia Ogniowego, tuż za nim uplasowała się drużyna Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych, natomiast trzecie miejsce przypadło reprezentantom Oddziału Kadr i Wydziału Wychowawczego.

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy.

Ewa Ciunowicz

Fot. E. Ciunowicz

Sekcja koszykówki

W 2007 r. w Akademii Obrony Narodowej, przy wsparciu ppłk. Adama Matyi, powstała studencka Sekcja Koszykówki, której trenerem została Izabela Milewska. Sekcję sponsoruje Sam o rząd Studentów AON.

Drużyna, w składzie: Paweł Struk (kierownik zespołu), Grzegorz Małecki (kapitan drużyny), Michał Wrona, Łukasz Barański, Kamil Weroński, Dariusz Wójcik, Ariel Machnicki, Łukasz Szczurkowski oraz Bartosz Czajkowski, odbyła już sparingi z reprezentacją rembertowskiego LI Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki oraz Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 128. Ważnym wydarzeniem w 2008 r. był z pewnością, pierwszy w historii Akademii udział drużyny koszykówki w Akademickiej Drugiej Lidze Koszykówki. Sezon rozgrywek trwał cały rok, a mecze odbywały się raz w tygodniu. Niestety, w rozgrywkach z SGH oraz ALMAMER – Wyższą Szkołą Ekonomiczną, dało się odczuć znaczącą przewagę przeciwników. Przegrane mecze ukazały słabe punkty w technice gry naszego zespołu. Pomimo iż walka o najwyższe noty w tym sezonie jest już poza zasięgiem reprezentacji AON, zawodnicy się nie poddają. Ich ambicją jest wywalczenie w przyszłości wygranej z zespołami resortowymi: Wojskowej Akademii Technicznej oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej. Nasi koszykarze ubolewają jedynie nad niemożnością rozgrywania meczów na terenie Akademickiego Ośrodka Sportowego AON. Niestety, w dwóch halach sportowych brakuje koszy do gry na pełnowymiarowych boiskach. W efekcie wszystkie mecze rozgrywane będą poza uczelnią, co może mieć znaczący wpływ na ostateczne wyniki tych spotkań. Dlatego z pewnością przyda się pomoc osób, które mogłyby mieć wpływ na poprawę tej sytuacji.

Serdecznie zachęcamy zainteresowanych studentów do przyłączenia się do naszej drużyny. Treningi Sekcji Koszykówki odbywają się w hali sportowej nr 2 w Akademickim Ośrodku Sportowym AON, w każdy wtorek i czwartek o godz. 17.00.

Grzegorz Małecki
Wydział Zarządzania i Dowodzenia
Fot. Z. Rutkowski

Działalność Sekcji Combat TFS

Sekcja Combat TFS działa prężnie przez cały rok kalendarzowy, co z pewnością przyczynia się do podnoszenia umiejętności jej członków w działaniach na lądzie, w wodzie i powietrzu.

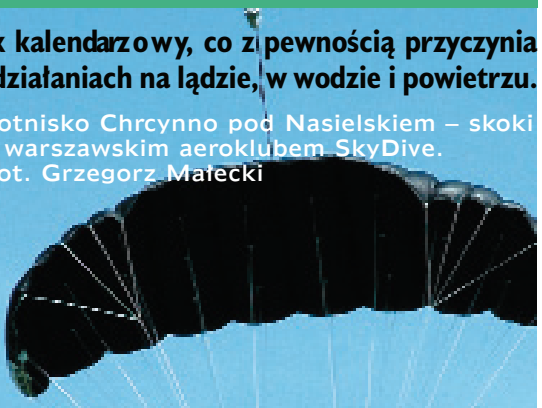
Efektywne szkolenia pomagają w podnoszeniu kwalifikacji, a także sprawności bojowej członków sekcji, którzy w przyszłości zamierzają pracować na rzecz systemu obronnego kraju. Podczas wakacji w 2008 r. członkowie Combat TFS uczestniczyli w szkoleniach: spadochronowych, nurkowych, pierwszej pomocy oraz indywidualnych

Szkolenie strzeleckie – Combat Shooting. Fot. G. Małecki

technik ratunkowych na morzu. Większość członków sekcji odbyła także przeszkolenie wojskowe w ośrodkach szkoleniowych WP w Poznaniu, Toruniu, Wrocławiu czy Dęblinie, zaś pozostali byli uczestnikami obozów szkoleniowych, m.in. obozu „Commando", odbywającego się na terenie i przy współudziale 25. Brygady Kawalerii Powietrznej w Tomaszowie Mazowieckim. Liczne wyjazdy, przyczyniające się do rozwoju umiejętności w walce bezpośredniej, jak i w strzelaniu bojowym, również były codziennością dla reprezentantów sekcji. Działalność grupy Combat opiera się na pasji oraz ogromnym trudzie i poświęceniu głównych założycieli sekcji, jak również jej członków, którzy z własnych funduszy i we własnym zakresie szkolą się i podnoszą swoje umiejętności.

Lotnisko Chrcynno pod Nasielskiem – skoki z warszawskim aeroklubem SkyDive. Fot. Grzegorz Małecki

W tym miejscu członkowie Sekcji Combat TFS pragną złożyć serdeczne podziękowania za pomoc w organizacji szkoleń oraz za udzielane wsparcie panom: Leszkowi Tanasiowi, Markowi Majowi, a także przedstawicielom Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, jak również Centrum Szkoleń Specjalistycznych VIP, centrum nurkowemu Dive4fun, warszawskiemu aeroklubowi SkyDive oraz Młodzieżowej Sekcji Wojskowej Związku Polskich Spadochroniarzy w Łodzi.

Grupa nurkowa AON Combat TFS wraz z instruktorami z centrum nurkowego Dive4fun podczas kursu Open Water Diver nad jeziorem Świętajno. Fot. K. Sobczyk

Ćwiczenia na obozie szkoleniowym „Commando". Fot. B. Grzeszczuk

Grupa płetwonurków

W ramach Sekcji Combat TFS w maju 2008 r. powstała grupa płetwonurków, która doskonali swoje umiejętności pod okiem zawodowych instruktorów z centrum nurkowego Dive4fun, zarówno podczas zajęć na basenie, jak i na wodach otwartych. Nasi studenci uczestniczyli w szkoleniach, które pozwoliły im na uzyskanie następujących stopni nurkowych: OWD (Open Water Diver), AOWD (Advance Open Water Diver), Stress & Rescue Diver, Nitrox Diver. Jedno z ważniejszych szkoleń specjalistycznych nurkowie odbyli w Akademii Morskiej w Gdyni, gdzie podczas zajęć teoretycznych poznali zasady poszukiwawcze i ratunkowe, uczestniczyli w prezentacjach sprzętu ratunkowego, poszerzyli swoje poglądy oraz rozwiali wątpliwości dotyczące technik stosowanych w celu przetrwania na morzu. Szkolenie to obejmowało również cykl zajęć praktycznych na basenie (skoki do wody z wysokości) oraz na morzu (rozkładanie oraz obsługa tratw ratunkowych). Zajęcia odbywały się również w bazach Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (Serach and Rescue – SAR) we Władysławowie oraz Górkach Zachodnich, gdzie studenci wprawiali się w zakresie indywidualnych technik ratunkowych i specjalistycznych ratownictwa morskiego. Uczestnicy szkolenia mieli możliwość pływania jednostkami ratowniczymi typu SAR-1500

Ćwiczenia nurkowe na basenie AON. Fot. P. Olszewski

Grupa płetwonurków nad jeziorem Hańcza w listopadzie 2008 r.

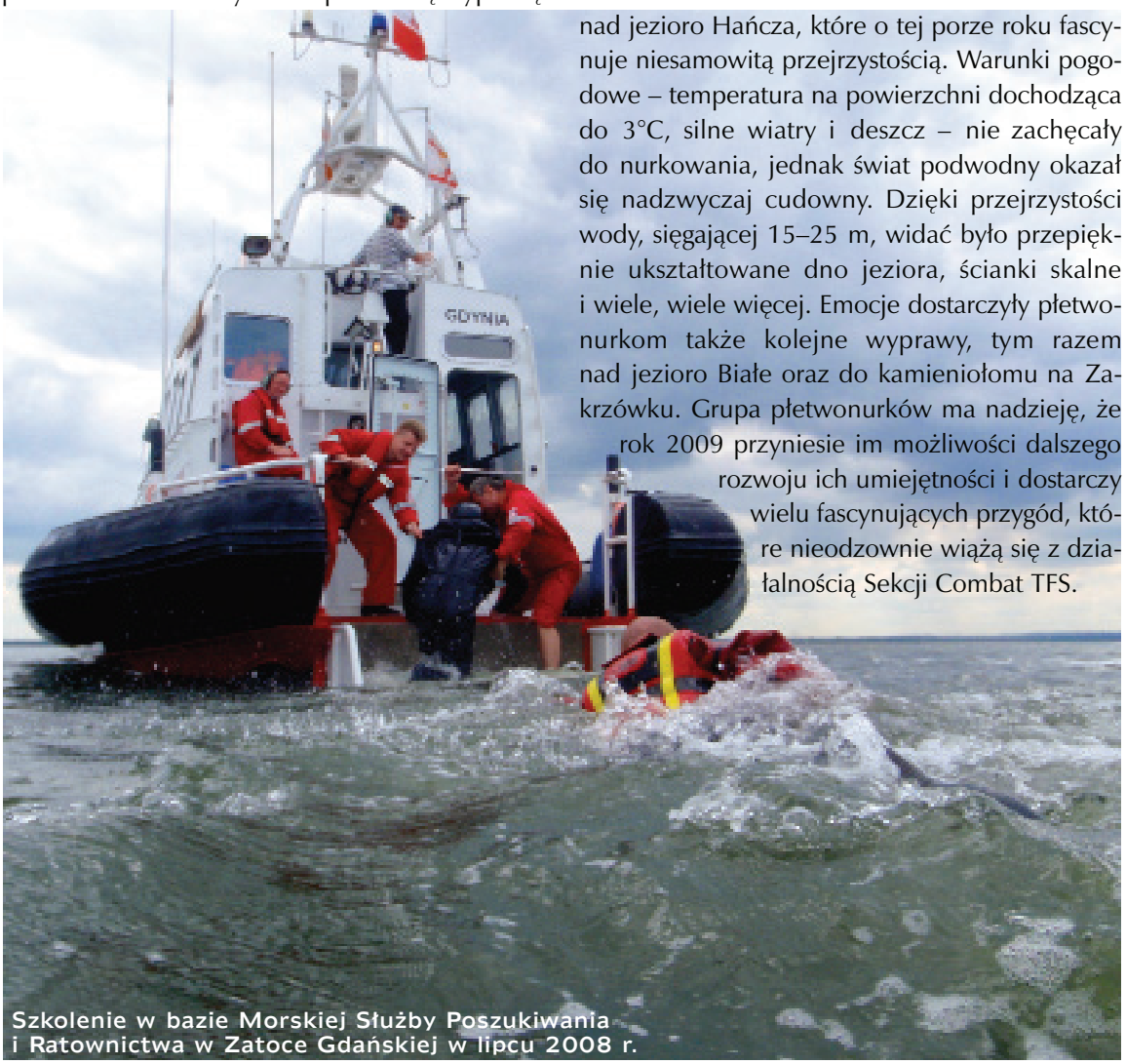

Sekcja Combat TFS – grupa płetwonurków nad jeziorem Świętajno

(„Bryza” i „Wiatr”) oraz łodzią ratowniczą SAR RIB Ł4800. Największe zainteresowanie i emocje wzbudziły skoki do wody z łodzi pędzących z prędkością 20 węzłów. Wszystkie zadania były wykonywane przez naszych przedstawicieli sprawnie. Wyciąganie rannych z wody, przechodzenie z pokładu jednej pędzącej łodzi do drugiej – to pozostałe elementy tego szkolenia. Oprócz tego grupa płetwonurków wzięła udział w licznych wyprawach, które przyczyniły się nie tylko do podnoszenia indywidualnych umiejętności tych pasjonatów podwodnego świata, ale również stały się przygodą, którą studenci będą zapewne wspominali przez lata. I tak, w listopadzie 2008 r. płetwonurkowie odbyli niezapomnianą wyprawę

Na pokładzie jednostki ratowniczej SAR

Szkolenie w bazie Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa w Zatoce Gdańskiej w lipcu 2008 r.

nad jezioro Hańcza, które o tej porze roku fascynuje niesamowitą przejrzystością. Warunki pogodowe – temperatura na powierzchni dochodząca do 3°C, silne wiatry i deszcz – nie zachęcały do nurkowania, jednak świat podwodny okazał się nadzwyczaj cudowny. Dzięki przejrzystości wody, sięgającej 15–25 m, widać było przepięknie ukształtowane dno jeziora, ścianki skalne i wiele, wiele więcej. Emocje dostarczyły płetwonurkom także kolejne wyprawy, tym razem nad jezioro Białe oraz do kamieniołomu na Zakrzówku. Grupa płetwonurków ma nadzieję, że rok 2009 przyniesie im możliwości dalszego rozwoju ich umiejętności i dostarczy wielu fascynujących przygód, które nieodzownie wiążą się z działalnością Sekcji Combat TFS.

Czwarty rok funkcjonowania Sekcji Combat TFS

W październiku 2008 r. treningi prowadzone były jedynie dla grupy zaawansowanej, zaś w listopadzie do Sekcji Combat TFS dołączyli nowi pasjonaci wojskowych systemów walki. Ciężkie kondycyjnie treningi, spore wymagania instruktorów oraz specyfika metod prowadzenia zajęć, niestety, doprowadziły do naturalnej selekcji i wyeliminowały słabszych zawodników. Rotacja wśród nowo przybyłych uczestników naszych zajęć jest lekko niepokojąca. Poziom kondycji oraz zawziętości nowych członków jest znacznie gorszy w porównaniu do osób, które wstąpiły do sekcji w latach ubiegłych. Pot, siniaki, stłuczenia, otarcia, zmęczenie powodują, iż nie wszyscy są w stanie przetrwać do końca treningu i pojawić się na następnym. Mimo wszystko mamy nadzieję, iż poziom grupy zaawansowanej będzie się podnosił, a umiejętności najwytrwalszych osób z grupy początkującej znacznie wzrosną. Oprócz kursów oraz szkoleń specjalistycznych nowością będą zajęcia teoretyczne – wykłady otwarte z przedstawicielami sił specjalnych, służb specjalnych oraz różnego rodzaju instytucji państwowych, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe, m.in. Żandarmerii Wojskowej, BOR, Policji, SAR, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej.

Wszystkich zainteresowanych informujemy, iż treningi odbywają się w Akademickim Ośrodku Sportowym AON, w poniedziałki o godz. 19.30 (hala judo), w czwartki o godz. 17.00 (hala sportowa nr 1) oraz co drugą sobotę na poligonie. Studentów serdecznie zapraszamy do uczestnictwa w naszych zajęciach, władze naszej uczelni zachęcamy do wspierania naszej działalności.

Trening poligonowy Sekcji Combat – walka z użyciem przedmiotów (pałka teleskopowa)

Trening poligonowy Sekcji Combat TFS – szkolenie technik interwencyjnych

Grzegorz Małecki
Wydział Zarządzania i Dowodzenia

Stolica polskich Tatr

Zakopane to najczęściej odwiedzane miasto w naszych górach. Zimą turystów przyciągają ośnieżone stoki narciarskie, zaś ciepłe miesiące sprzyjają miłośnikom górskich wędrówek.

Atrakcje turystyczne Zakopanego

Gubałówka

To doskonały punkt widokowy oraz popularne miejsce spacerów o każdej porze roku. Na położony 1120 m n.p.m. szczyt Gubałówki kursuje kolejka linowo-terenowa. Zimą jej zbocza zamieniają się w stok narciarski.

Krupówki

Najstarsza ulica Zakopanego, najchętniej odwiedzana przez turystów. Nazwę nadano jej w latach 80. XIX wieku. Warto dodać, że znajdują się przy niej najpiękniejsze zabytki, m.in. kościół pw. Świętej Rodziny czy Muzeum Tatrzańskie. Jest to również miejsce spotkań literatów, przedstawicieli kultury i sztuki.

Wielka Krokiew im. Stanisława Marusarza

Jest największą skocznią narciarską w Polsce (obecny punkt konstrukcyjny usytuowany jest na 120 metrze), która może pomieścić ok. 40 tys. osób. Zaprojektowana została przez Karola Stryńskiego, a otwarta w 1925 r. W tym samym roku odbyły się na niej pierwsze zawody, podczas których pierwszy rekord skoczni ustanowił Stanisław Gąsienica-Sieczka (36 m). Od 1980 r. na zako-

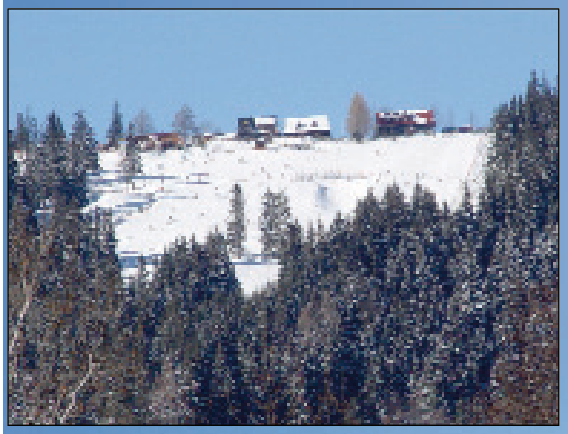

piańskiej skoczni rozgrywane są zawody o Puchar Świata w skokach narciarskich. Już podczas pierwszego konkursu zwyciężył Polak – Stanisław Bobak. W 2002 r. Adam Małysz (136,5 m) zdobył pierwsze miejsce, a w kolejnych latach: 2003, 2004 i 2005, zajmował dalsze miejsca na podium. Obecny rekord skoczni wynosi 140 m, a osiągnął go w 2003 r. Niemiec – Sven Hannawald. Obok Wielkiej Krokwi znajduje się Kompleks Średniej Krokwi im. Bronisława Czecha.

Wyciągi narciarskie

Miłośnicy zimowych sportów chętnie odwiedzają Zakopane, które posiada wyciągi narciarskie, zarówno na stokach łagodnych, np. Lipki, jak i przeznaczonych dla zaawansowanych narciarzy. Przez nich najchętniej odwiedzane są wyciągi m.in. na Kasprowym Wierchu, Nosalu, czy też Polanie Szymoszkowej. Oprócz wyciągów w górnej części miasta, na tzw. Ścieżce pod Reglami, znajduje się teren doskonale przystosowany do biegów narciarskich.

Tatrzański Park Narodowy

To jeden z największych parków narodowych w Polsce, utworzony 1 stycznia 1955 r. w celu ochrony tatrzańskiej przyrody. Obejmuje obszar prawie całych polskich Tatr – powierzchnia ok. 21 tys. ha. W 1993 r. polski i słowacki parki narodowe zostały wpisane na listę Rezerwatów Biosfery UNESCO.

Na wycieczki po tatrzańskich szlakach nie brakuje chętnych. Turyści najczęściej odwiedzają doliny: Strążyską, Chochołowską, Małej Łąki, Bystrej, Białego, Olczyską, czy też Kościeliską, w której atrakcję stanowią jaskinie: Mroźna, Mylna, Obłazkowa oraz Raptawicka. Obowiązkowa jest także wyprawa nad Morskie Oko, która gwarantuje mnóstwo niezapomnianych wrażeń wizualnych. Popularne są również trudniejsze trasy: na Czerwone Wierchy, Kasprowy Wierch, do Doliny Roztoki i Doliny Pięciu Stawów Polskich oraz na Giewont. Z tym jednak musimy poczekać do lata.

Serdecznie zapraszam miłośników górskich wędrówek do podzielenia się na łamach naszego czasopisma swoimi wrażeniami z wypraw po szlakach turystycznych.

Ewa Ciunowicz
Fot. M. Ciunowicz

Bezpieczeństwo i Higiena Pracy

Praca przy komputerze. Cz. III

Wygodna pozycja ciała

Niebagatelne znaczenie dla dogodnego ustawienia elementów wyposażenia naszego stanowiska pracy ma konstrukcja stołu. Chodzi tu przede wszystkim o zróżnicowaną wysokość ustawienia monitora ekranowego i klawiatury.

Stanowisko pracy powinno być zaprojektowane tak, aby pracownik miał zapewnioną dostateczną przestrzeń pracy, pozwalającą na umieszczenie wszystkich elementów obsługiwanych ręcznie w zasięgu kończyn górnych. Usytuowanie stanowiska pracy wyposażonego w monitor powinno zapewniać swobodny dostęp do niego pracownikowi. Zgodnie z normami, odległości między sąsiednimi monitorami to minimum 0,6 m, a między pracownikiem i tyłem sąsiedniego monitora minimum 0,8 m.

Jeśli przy pracy istnieje konieczność korzystania z dokumentów, stanowisko pracy należy wyposażyć w uchwyt na dokument, posiadający regulację ustawienia wysokości, pochylenia oraz odległość od pracownika. Uchwyt pod dokument powinien znajdować się przed pracownikiem – między ekranem monitora i klawiaturą – lub w innym miejscu – w pozycji minimalizującej uciążliwe ruchy głowy i oczu.

Jak dobrać klawiaturę?

Klawiatura to osobny element podstawowego wyposażenia stanowiska pracy. Jej ustawienie ma umożliwić jej użytkownikowi przyjęcie pozycji, która nie powodowałaby zmęczenia mięśni kończyn górnych podczas pracy. Dodatkowo odpowiednie ustawienie klawiatury umożliwia regulacja kąta nachylenia w zakresie 0–15 stopni oraz odpowiednią jej wysokość. Ponadto powierzchnia klawiatury powinna być matowa, a znajdujące się na niej znaki kontrastowe i czytelne.

Optymalne rozwiązania

Szerokość i głębokość stołu ma zapewniać: wystarczającą powierzchnię do łatwego posługiwania się elementami wyposażenia stanowiska i wykonywania czynności związanych z rodzajem pracy, jak również ustawienie elementów wyposażenia w odpowiedniej odległości od pracownika, to jest w zasięgu jego kończyn górnych, bez konieczności przyjmowania wymuszonych pozycji.

Wysokość stołu oraz siedziska krzesła powinna umożliwić: naturalne położenie kończyn górnych przy obsłudze klawiatury, z zachowaniem co najmniej kąta prostego pomiędzy ramieniem i przedramieniem, odpowiedni kąt obserwacji ekranu monitora ekranowego w zakresie 20–50 stopni w dół, przy czym górna krawędź ekranu monitora nie powinna znajdować się powyżej oczu pracownika, a także odpowiednią przestrzeń do umieszczenia nóg pod blatem stołu. Ponadto powierzchnia blatu stołu powinna być matowa, najlepiej jasnego koloru.

Krzesło, stanowiące wyposażenie stanowiska, powinno posiadać: dostateczną stabilność, przez wyposażenie go w podstawę co najmniej pięciopodporową z kółkami jezdnymi, wymiary oparcia i siedziska zapewniające wygodną pozycję ciała i swobodę ruchów, regulację wysokości siedziska w zakresie 400–500 mm, regulację wysokości oparcia oraz regulację pochylenia oparcia w zakresie 5 stopni do przodu i 30 do tyłu, wyprofilowanie płyty siedziska i oparcia odpowiednie do naturalnego wygięcia kręgosłupa i odcinka udowego kończyn dolnych, możliwość obrotu wokół osi pionowej o 360 stopni oraz podłokietniki. Mechanizmy regulacji wysokości siedziska i pochylenia oparcia powinny być łatwo dostępne i proste w obsłudze oraz tak usytuowane, aby zmianę można było wykonywać w pozycji siedzącej.

Uwaga! Na życzenie pracownika, a także gdy wysokość krzesła uniemożliwia pracownikowi płaskie, spoczynkowe ustawienie stóp na podłodze, stanowisko pracy należy wyposażyć w podnóżek. Podnóżek powinien mieć kąt nachylenia w zakresie 0–15 stopni, a jego wysokość powinna być dostosowana do potrzeb wynikających z cech antropometrycznych pracownika. Powierzchnia podnóżka nie powinna być śliska, a sam podnóżek nie może przesuwać się po podłodze podczas używania.

Zbigniew Adamiak

Pożegnanie pracownika

W grudniu 2008 r. swoją wieloletnią pracę na rzecz Akademii zakończyła Irena Koziarek. Pani Irena zajmowała stanowisko fotografa w Wydziale Wydawniczym, późniejszym Wydawnictwie AON. Przez osiem lat współpracowała z redakcją „Biuletynu Akademii Obrony Narodowej". W obiektywie aparatu zawsze starała się uchwycić najważniejsze momenty z życia naszej uczelni.

Serdecznie dziękujemy Irence za miłą współpracę i życzymy wszelkiej pomyślności w kolejnym etapie życia.

Dyrektor i pracownicy
Wydawnictwa AON
Redakcja „Biuletynu AON"

Ulgi w opłatach za studia I i II stopnia oraz studia doktoranckie

Zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz.U. Nr 101, poz. 1365 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą", przychodami uczelni są m.in. odpłatności za świadczone usługi edukacyjne, w szczególności za kształcenie na studiach I i II stopnia oraz studiach doktoranckich prowadzonych w formach niestacjonarnych. Kompetencje organów uczelni publicznych w zakresie ustalania wysokości tych opłat oraz zasad ich pobierania określa art. 99 ustawy, w sposób następujący:

- senat uczelni publicznej określa szczegółowe zasady pobierania opłat oraz tryb i warunki zwalniania z tych opłat (w całości lub w części) studentów i doktorantów, w szczególności osiągających wybitne wyniki w nauce, a także tych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej,
- rektor uczelni publicznej określa wysokość tych opłat, przy czym opłaty nie mogą być wyższe niż koszty uruchomienia i prowadzenia studiów I i II stopnia lub studiów doktoranckich, z uwzględnieniem kosztów amortyzacji i remontów.

Ponadto, zgodnie z art. 160 ust. 3 i art. 269, studenci przyjęci na studia po roku akademickim 2005/2006 podpisują umowę

z uczelnią, określającą warunki odpłatności za studia.

W art. 195 ust. 9 upoważnia się rektora (ponownie) do ustalania wysokości opłat za studia doktoranckie niestacjonarne prowadzone przez uczelnie publiczne, jeżeli są one odpłatne.

Ustawa nie wprowadza obowiązku zawierania z uczestnikami studiów doktoranckich umów określających warunki odpłatności za studia.

Statut Akademii Obrony Narodowej w § 98 powtarza powyższe regulacje ustawowe, z tym że w ust. 2 wprowadza zasadę, iż z opłat za usługi edukacyjne (za studia, studia doktoranckie, powtarzanie zajęć itp.) zwolnieni są studenci kierowani na studia przez ministra obrony narodowej.

W regulaminie studiów w Akademii Obrony Narodowej kwestię opłat określa § 48. Przepis ten, poza powtórzeniem opisanych wyżej zasad ustawowych, zawiera m.in. następujące regulacje:

- opłaty za studia muszą być wniesione przed rozpoczęciem każdego semestru,
- kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej może, na wniosek studenta, wyrazić zgodę na rozłożenie na raty opłat za usługi edukacyjne,
- w szczególnie uzasadnionych przypadkach kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej może zwolnić studenta z całości lub części tych opłat.

Dodać należy, że sprawy powyższe kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej powinien załatwić (pozytywnie lub odmownie) w formie decyzji wydanej zgodnie z zasadami określonymi w kodeksie postępowania administracyjnego (art. 207 ustawy).

W regulaminie studiów doktoranckich Akademii Obrony Narodowej, w § 3 ustalono, iż niestacjonarne studia doktoranckie są odpłatne, a wysokość opłat ustala rektor z uwzględnieniem uchwały senatu. Z opłat zwolnieni są żołnierze zawodowi pełniący służbę w AON oraz nauczyciele akademiccy AON.

Uchwała Nr 33/2007 Senatu Akademii Obrony Narodowej w sprawie określenia szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania z tych opłat w interesującym nas zakresie, ustala co następuje:

- student i uczestnik studiów doktoranckich może ubiegać się o:
  1) zwolnienie od opłat w całości,
  2) zwolnienie od opłat w części,
  3) rozłożenie opłat na raty,
- wniosek w tej sprawie powinien być odpowiednio udokumentowany,
- podstawą udzielenia powyższych ulg w opłatach może być wyjątkowo trudna sytuacja materialna, spowodowana sprawami losowymi, takimi jak: pełne sieroctwo, poważna lub długotrwała choroba studenta lub najbliższego członka rodziny i brak znaczącego źródła dochodów, umożliwiającego studentowi ponoszenie kosztów nauki w danym semestrze albo inny wypadek losowy lub sytuacja, której skutki w znacznym stopniu utrudniają lub uniemożliwiają wnoszenie opłat,
- student lub doktorant może być zwolniony (w całości lub części) z opłat jeżeli osiąga wybitne wyniki w nauce (decyzję w tej sprawie podejmuje rektor na wniosek dziekana).

Pobieranie przez uczelnię opłat administracyjnych regulują inne przepisy.

Andrzej Knapik
radca prawny

mgr Dariusz Ogórek

Walki wojsk państw Osi w Afryce Północnej 1941–1942

Ofensywa Deutsches Afrika Korps (luty–kwiecień 1941 r.)

Po upadku Bardii i Tobruku w styczniu 1941 r., sytuacja Włochów w Libii stała się katastrofalna do tego stopnia, że jedynym ratunkiem dla utrzymania włoskiej obecności w Afryce była pomoc Niemców. Zadanie to otrzymał gen. Erwin Rommel, który wylądował w Afryce Północnej 12 lutego 1941 r., a już dwa dni po jego przybyciu (tj. 14 lutego) do portu w Trypolisie przybyły pierwsze niemieckie jednostki, tworzące Niemiecki Korpus Afrykański (Deutsche Afrika Korps – DAP). Były to pododdziały 5. Dywizji Lekkiej, 3. Batalionu Rozpoznawczego i dywizjonu przeciwpancernego. Po krótkim zapoznaniu się z sytuacją operacyjną, Rommel od razu zdecydował się na zaczepny charakter działań podległych mu jednostek. I tak, 3. Batalion Rozpoznawczy bezpośrednio po wyładunku, rozpoczął działania wojenne, jego samochody pancerne już 16 lutego dotarły do miejscowości Sirte, a 24 lutego doszło do pierwszej potyczki 3. Batalionu z brytyjskimi dragonami z Królewskiego Pułku Gwardii (King's Dragoon Guards). Miesiąc później (24 marca), pododdziały rozpoznawcze 5. Dywizji Lekkiej dotarły do miejscowości El-Aghila, zajmując doskonałą pozycję wyjściową do rozpoczęcia ofensywy wojsk państw Osi w Libii.

W skład wojsk państw Osi, które gen. Rommel miał do dyspozycji w momencie rozpoczęcia działań wchodziły: niemiecka 5. Dywizja Lekka i włoskie 132. Dywizja Pancerna „Ariete" oraz cztery dywizje piechoty (102. zmotoryzowana „Trento", 27. „Brescia", 25. „Bologna", 17. „Pavia"). Przeciwnikiem wojsk niemiecko-włoskich były jednostki brytyjskie tworzące garnizon okupowanej Cyrenajki, którym dowodził początkowo gen. Henry Maitland-Wilson, a następnie gen. Philip Neame.

Garnizon ten składał się z brytyjskiej 2. Dywizji Pancernej (gen. M.D. Gambier-Parry) oraz australijskiej 9. Dywizji Piechoty (gen. Leslie J. Morsched). Siły te zostały jednakże uszczuplone o najwartościowsze jednostki, które weszły w skład alianckiego Korpusu Ekspedycyjnego skierowanego na Bałkany i ostatecznie gen. Neame miał do dyspozycji jedynie jednobrygadową dywizję pancerną, rozlokowaną na pozycjach pod Mersa Brega i dywizję piechoty, stacjonującą pod Benghazi. Atak niemiecko-włoski rozpoczął się rankiem 31 marca 1941 r. uderzeniem pododdziałów 5. Dywizji Lekkiej na pozycje brytyjskie pod Mersa Brega.

Po kilkunastogodzinnej walce miejscowość została zajęta, a Brytyjczycy rozpoczęli odwrót. Około 3 kwietnia sytuacja w Cyrenajce wskazywała na to, że pod wpływem zdecydowanie ofensywnego działania wojsk niemiecko-włoskich, front brytyjski może się załamać. W tym momencie gen. Rommel podjął odważną decyzję kontynuowania ofensywy wbrew dyrektywom niemieckiego naczelnego dowództwa (OKW) oraz włoskiego Comando Supremo, które nakazywały mu czekać na przybycie do Afryki dalszych niemieckich posiłków w postaci niemieckiej 15. Dywizji Pancernej.

Podjęcie decyzji kontynuowania ofensywy było istotnym momentem kampanii, ponieważ prowadziło bezpośrednio do działań, w wyniku których wojska niemiecko-włoskie podeszły pod Tobruk i rozpoczęły jego blokadę. W tym celu gen. Rommel utworzył z posiadanych sił cztery niewielkie grupy bojowe, którym postawił zadania dotarcia i opanowania najważniejszych – z punktu widzenia operacyjnego – punktów

w Cyrenajce, zanim Brytyjczycy otrząsną się i przejdą do kontrataku. I tak:

• pierwsza grupa pod dowództwem gen. Heinricha Kircheima, składająca się z włoskiej 27. Dywizji Piechoty „Brescia" poprzedzonej niemieckim 3. Batalionem Rozpoznawczym – jako strażą przednią, miała ruszyć z Benghazi bezpośrednio na Dernę;

• druga grupa pod dowództwem ppłk. Gerhard von Schwerina składająca się z części włoskiej 132. Dywizji Pancernej „Ariete", wzmocnionej niemieckimi pododdziałami przeciwpancernymi i rozpoznawczymi, miała wyruszyć z Agedabii w kierunku Mechili;

• trzecia grupa pod dowództwem gen. Johannesa Streicha składająca się z „szybkich" pododdziałów 5. Dywizji Lekkiej, na czele z 8. Batalionem Karabinów Maszynowych (ppłk von Ponath), miała również ruszyć na Mechilę;

• czwarta grupa bojowa pod dowództwem ppłk. Frydricha Olbricha, składająca się z „cięższych" pododdziałów 5. Dywizji Lekkiej na czele z 5. Pułkiem Czołgów, 2. Batalionem Karabinów Maszynowych i 40. czołgami włoskiej Dywizji Pancernej „Ariete", również została skierowana na Mechilę, ale szlakiem na Antenat-Msus.

Bezpośrednie walki o Mechilę rozpoczęły się już rankiem 6 kwietnia 1941 r. i prowadzone były gównie przez pododdziały grupy ppłk. von Schwerina oraz część grupy gen. Streicha. Ponieważ gen. Rommel chciał szybkiego zdobycia fortu oraz niedopuszczenia do wycofania się całości jego załogi, był zmuszony czekać na czołgi ppłk. Olbricha. Do ataku pancernego jednak nie doszło, ponieważ dowództwo brytyjskie na wieść o zbliżaniu się niemieckich czołgów, podjęło decyzję o wycofaniu garnizonu Cyrenajki przez El-Adem do Derny.

Tocząc ciężkie walki opóźniające i ponosząc w nich straty, części oddziałów brytyjskich udało się przebić do El-Ghazala, uniemożliwiając tym samym wojskom państw Osi przecięcie drogi odwrotu i całkowite unicestwienie wycofujących się sił. Pomimo prób oporu natarcie niemiecko-włoskie trwało nadal i czołowe pododdziały 5. Dywizji Lekkiej, już 4 kwietnia zajęły miejscowość Barca, a 7 kwietnia dotarły do Derny. Głównodowodzący wojskami brytyjskimi gen. Archibald Wavell, pod wpływem informacji o posuwaniu się jednostek niemieckich z Mechili na wschód ku Tobrukowi, skierował do twierdzy australijską 9. Dywizję Piechoty z zadaniem wzmocnienia jej garnizonu.

W dniach 9–10 kwietnia – gdy odzyskanie Cyrenajki było praktycznie faktem dokonanym – gen. Rommel podjął dwie decyzje, dotyczące wyznaczenia operacji wojsk niemiecko-włoskich do końca roku. Po pierwsze zdecydował się zaatakować i szybko zająć Tobruk (rozkaz dla 5. Dywizji Lekkiej o rozwinięciu do działań pod Ghazalą z 9 kwietnia) i po drugie podjął decyzję o „uderzeniu na Suez" – czyli zajęcie Egiptu (10 kwietnia). Priorytetem był atak na Tobruk, który przeszkadzał niemieckim liniom zaopatrzeniowym, a ponadto gen. Rommel uważał, że będzie mógł wykorzystywać to miasto (ze względu na dobrze rozbudowany port) jako główną bazę zaopatrzeniową podczas ataku na Egipt. Jednak z drugiej strony gen. Rommel nie mógł czekać zbyt długo z całością swoich wojsk na upadek twierdzy, bowiem jego rozpoznanie doniosło mu, że siły brytyjskie zostały bardzo osłabione na skutek wydzielenia części oddziałów dla Korpusu Ekspedycyjnego wysłanego do Grecji. Zatem niemiecki dowódca uznał, że właśnie teraz pojawiła się szansa wdarcia się do Egiptu ze stosunkowo niewielkimi stratami. Ponieważ nie chciał dopuścić do pozostawienia na swoim zapleczu niekontrolowanej twierdzy obsadzonej przez czterobrygadową australijską 9. Dywizję Piechoty, został zmuszony do rozczłonkowania swoich sił: oblegania Tobruku siłami piechoty i zajmowania Egiptu jednostkami zmotoryzowanymi, co w obliczu jego zbyt szczupłych sił i coraz bardziej rosnących problemów z zaopatrzeniem drogą morską stanowiło – jak się to miało okazać – nierozwiązywalny problem.

Autor artykułu jest absolwentem studiów historycznych INH AON oraz studiów podyplomowych na kierunku bezpieczeństwo narodowe na Wydziale Strategiczno-Obronnym AON.

WYDAWNICTWO AON

Oferujemy pełen zakres usług poligraficznych:

- przygotowanie projektów graficznych
- opracowanie redakcyjne
- usługi fotograficzne
- profesjonalny skład komputerowy
- przygotowanie do druku
- druk offsetowy
- uszlachetnianie druku
- usługi introligatorskie

Wykonujemy zlecenia nietypowe i drukujemy w małych nakładach.

Przy stałych zleceniach oferujemy rabaty i indywidualną kalkulację ceny.

Nasze atuty to długoletnie doświadczenie,
kompleksowa obsługa, wysoka jakość,
konkurencyjne ceny i krótkie terminy realizacji zamówień.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO KORZYSTANIA Z NASZYCH USŁUG

Al. gen. A. Chruściela 103
00-910 Warszawa, bud. nr 2
tel. 022 681-36-71
fax 022 681-37-52
e-mail: wydawnictwo@aon.edu.pl

BIULETYN
Akademii Obrony Narodowej

ZAPRASZAMY DO REKLAMY

O nas:

„Biuletyn Akademii Obrony Narodowej" jest bezpłatnym dwumiesięcznikiem, który informuje o sprawach dotyczących ogółu społeczności akademickiej. Teksty publikowane na łamach czasopisma obejmują informacje naukowe, dydaktyczne, sylwetki osobistości AON, historię i tradycje uczelni oraz wydarzenia kulturalne i sportowe. Wydawany jest w nakładzie 1000 egz.

Odbiorcy:

Nasze czasopismo jest rozprowadzane wśród kadry, pracowników i studentów Akademii Obrony Narodowej, a także wysyłane do departamentów Ministerstwa Obrony Narodowej, Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Sztabu Generalnego WP, dowództw rodzajów sił zbrojnych, instytucji wojskowych, wyższych uczelni wojskowych oraz szkół średnich z klasami o profilu wojskowym, ośrodków naukowych, bibliotek wszystkich państwowych uczelni w Polsce oraz zaprzyjaźnionych redakcji.

„Biuletyn AON" jest nieodpłatnie dostępny w wersji pdf na stronie internetowej AON: www.aon.edu.pl

Cennik reklamowy:

Cała strona – 800 zł
2/3 strony – 600 zł
1/2 strony – 400 zł
1/3 strony – 300 zł
1/4 strony – 200 zł
1/8 strony – 100 zł
II strona – 1700 zł
III strona – 1500 zł
IV strona – 2000 zł

Dopłaty:

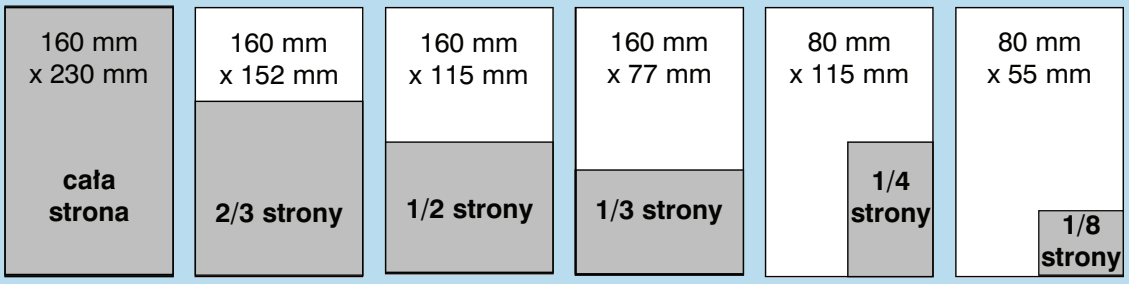
- wybór miejsca publikacji + 10% wartości zamówienia,
- przygotowanie materiałów lub opracowanie graficzno-techniczne + 20% wartości cennikowej,
- nietypowe formaty oraz inserting po uzgodnieniu – do wartości zamówienia należy doliczyć 22% podatku VAT.

Wa runki techniczne:

Materiały reklamowe przyjmujemy wyłącznie w postaci elektronicznej: w formacie EPS lub TIFF, skala 1:1 przy 300 dpi, kolory CMYK.

Termin rezerwacji powierzchni reklamowej do 10 dnia każdego miesiąca.

Wymiary formatek na spad:

Kontakt: Biuletyn Akademii Obrony Narodowej, al. gen. A. Chruściela 103, 00-910 Warszawa, tel./fax (022) 681-40-32, e-mail: biuletyn@aon.edu.pl

Zasady publikacji reklam, ogłoszeń i artykułów sponsorowanych w „Biuletynie AON" oraz ich cennik znajdują się na stronie internetowej AON: www.aon.edu.pl.

Zapraszamy na przedstawienia teatralne

Informujemy, iż aktualny repertuar warszawskich teatrów znajduje się na tablicach informacyjnych w Klubie AON oraz w budynku nr 14 (siedziba Biblioteki Głównej).

Zapisy na spektakle prowadzi pani Dorota Fryc, tel. (022) 681-43-67.

Szanowni Czytelnicy!

Serdecznie zapraszamy do zamieszczania na łamach naszego pisma, artykułów na temat wydarzeń z życia uczelni.

Uprzejmie prosimy o dostarczanie:

- tekstów w formie wydruku oraz w wersji elektronicznej – bez formatowania,
- fotografii w postaci pozytywu lub w wersji elektronicznej (format jpg lub tiff, rozdzielczość 300 dpi przy wymiarze 9x13).

Zainteresowanym studentom AON oferujemy współpracę w formie stażu.

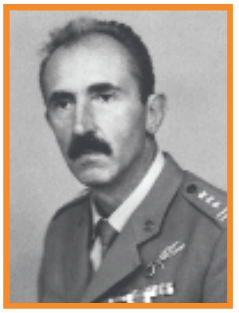
Redakcja „Biuletynu AON"
al. gen. A. Chruściela 103
00-910 Warszawa
bud. nr 25, pok. 137
tel/fax (022) 681-40-32
e-mail: biuletyn@aon.edu.pl

Z żałobnej karty

19 stycznia 2009 r. zmarł płk w st. spocz. prof. dr hab. **Kazimierz Pindel**, zasłużony oficer Wojska Polskiego, były nauczyciel Wojskowej Akademii Politycznej i Akademii Obrony Narodowej, dyrektor Instytutu Historycznego w Akademii Podlaskiej. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz wieloma innymi odznaczeniami wojskowymi. Pochowany 27 stycznia na Cmentarzu Północnym w Warszawie.

płk w st. spocz. dr Andrzej Wajda

Wokół „wszechnicy”

„Gdy wieczorem marzę sam, / To w mej wyobraźni / Stają widma dawnych lat szczęścia i przyjaźni. / Gwar wesołych młodych dusz w głowie mej się cieśni. / Zda się słyszeć cichy dźwięk ulubionej pieśni: / Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus... / Z dni minionych wspomnień rój błyska ponade mną / Niby gwiazd złocistych rój w noc zimową ciemną. / Zda się, widzę miasta kształt. W pustej gdzieś ulicy / Stoi stary, znany gmach: mury mej wszechnicy. / Vivat academia, vivant professores...”

Niezbyt znaną polską pieśnią – wstępem do łacińskiego hymnu na cześć radosnej młodości, akademii, profesury, powabnych dziewic („Vivant omnes virgines...”), kobiet pięknych i pracowitych („Vivant et mulieres (...) pulchrae, laboriosae”.) i Rzeczpospolitej („Vivat et Respublica...”) – wprowadzam w sytuację, czyli w materię tego tekstu.

„Wszechnica” – brzmi podniośle. Wyrazu tego używamy więc rzadko, przy odświętnych okazjach (choć czasem żartobliwie), ale powszechnie go akceptujemy, gdyż jest z dawna osiadły w polszczyźnie. Aliści gdy się w niej zakorzeniał, toczyła się oń ostra walka na kąśliwe pióra.

Zacznijmy tedy ab ovo. W 1788 r. w Warszawie wyszła anonimowa broszura „Zakus nad zaciekami Wszechnicy Krakowskiej, czyli uwagi nad niektórymi tej Akademii dysertacjami”. Autorzy tego pamfletu (F.S. Dmochowski i F. Siarczyński) przyganiali rozprawom „towarzyszy wszechnicy”, iż są pisane językiem – jak to zwał Z. Klemensiewicz – „naukawym”. Jest on domeną „nadętych mędrków”, a od naukowego, nacechowanego prostotą, różnią go „fałszywe błyskotki”: napuszona terminologia obca lub – wcale nie lepsze – neologizmy z własnej fantazji słowotwórczej autorów wywiedzione.

Stąd rodowód wykpiwanego „zakusu” (próby) i „zacieku”, oznaczającego „wpływ”. Gwoli sprawiedliwości: taki „zaciek” spotykamy już w „Nowym dykcjonarzu, to jest mowniku polsko-francusko-niemieckim” Michała Trotza (Troca) i u F. Karpińskiego („zaciek myśli i serca”). Wśród wytykanych Krakusom dziwacznych słowonowotworów („obmiotów i jawisk, zawięzów kunsztów, natury bezznalnej, fizyka dostrzegacza”) znalazła się także „wszechnica”, częsta w pracach Jacka Przybylskiego, a on sam został nazwany „wszechnikiem”.

„Jeśli się mówi grzesznica i grzesznik, męczennica i męczennik, czemuż się nie może mówić wszechnica i wszechnik”.

Polemizując z krytykami, „pozwany” ogłosił rymowany „Bicz na siebie samego...”. Odpiera w nim ataki m.in. na wykpioną „wszechnicę”. „Ale po jednym słowie tak łatwym: wszechnicy, / Już się też wszędy dadzą znać akademicy! (...) Nigdy tyle dawnymi nie znaczyło czasy / Półtorostopne słowo: uniwersytasy! / Bodaj słynął makaron nieprzesarmacony! / Dziś wszechnicę ogłaszać będą milijony”. W przypisie zaś wyjaśnia, że „przełożył wyraz universitas studorium, po polsku: wszechnica nauk (...) Autor „Zakusu” odłączył wyraz „nauk” od „wszechnica” i z tego ostatniego bardzo jałowe śmieszki stroi”. Sam też dostraja się do kpiarskiej tonacji adwersarza i – pijąc do „wszechnika” – odparowuje: „Jeżeli tak, to wszystkie księgarki księżniczki, i przyszła moja żona będzie księżniczką, a choćby była w rozumieniu złośliwych i wszechniczką, to bym ja był niemniej w rozumieniu cnotliwych wszechnikiem”. Konkludując, broni neologizmów, bo dla języka pożyteczne jest „verba civitate donare” (słowom obywatelstwo nadawać).

Na to „Urywkiem z bicza...” replikuje Dmochowski: „Dobrze jest zręcznie i kształtnie zrobionym wyrazem zbogacić ojczystą mowę, ale szpetna i naganna dzikimi ją słowy napychać”. I dalej

szydzi: „Gdy wyraz wszechnica jest dobry, dobra jest także wszechnica, universitas: bo wszystko zna, wszystko umie (...) Jeżeli autor „Bicza" będzie miał żonę, nie życzę mu, aby była wszechniczką i Jmości Dobrodziejowi nie życzę, aby był wszechnikiem. Jeżeli i on, i ona będą dla wszystkich, nie wiem, co to za małżeństwo będzie". Po czym – już serio – poucza, że „zawsze ten wyraz nie najlepsze ma brzmienie, a tym bardziej znaczenie. Gdyby kto chciał ściśle rozbierać wyraz: nauk wszechnica, wypadłoby nauk wszech nic, czyli ze wszystkiego nic". Dodaje też, iż „Mając przyjaźń z wielą Szkoły Głównej profesorami, nigdy ich wszechnikami, ale zawsze akademikami nazywać będę".

Echo przebrzmiałego dawno sporu odzywa się w liście A.K. Czartoryskiego do syna. Książę kibicuje słownictwu rodzimemu. Pisze: „Oświadczam Ci, że nigdy nie napiszę: uniwersytet, ale wszechnica wileńska, bo nic też nie jest plus impolonais jak te uniwersyteta. Zmiłuj się, wyklucz to słowo z ukazów (...) po polsku pisanych, z niedokładnością tego słowa do naszego języka ucho się nasze nigdy nie oswoi."

A za jaką nazwą by optowała społeczność AON – wszechnicy nauk wojskowych?

Śmiechownik

– Szeregowy Kowalski znacie się na rybach?
– Tak jest panie poruczniku. Łowiłem płocie, okonie, szczupaki…
– A kartę wędkarską macie?
– Tak jest!
– To skoczcie do kantyny po puszkę sardynek.

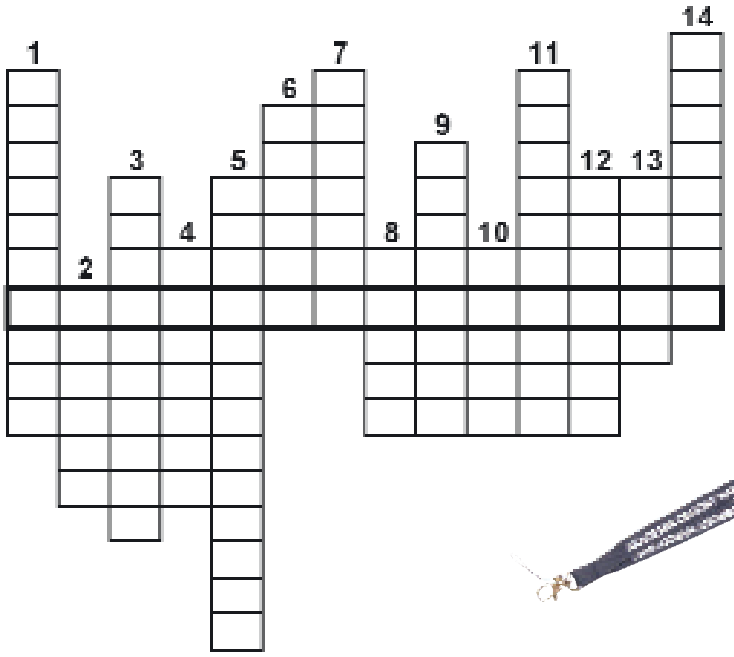
– Kowalski! Powiedzcie, co będzie, jeśli kula odstrzeli wam ucho?
– Będę gorzej słyszał, obywatelu sierżancie!
– Dobrze. A co będzie, jeśli kula odstrzeli wam drugie ucho?
– Nie będę nic widział, bo mi hełm na oczy spadnie!

Kapral do szeregowców:
– Z prośbami walcie do mnie jak do własnego ojca!
Na to ktoś z szeregu:
– Tato, pożycz mi 200 zł i kluczyki do wozu!

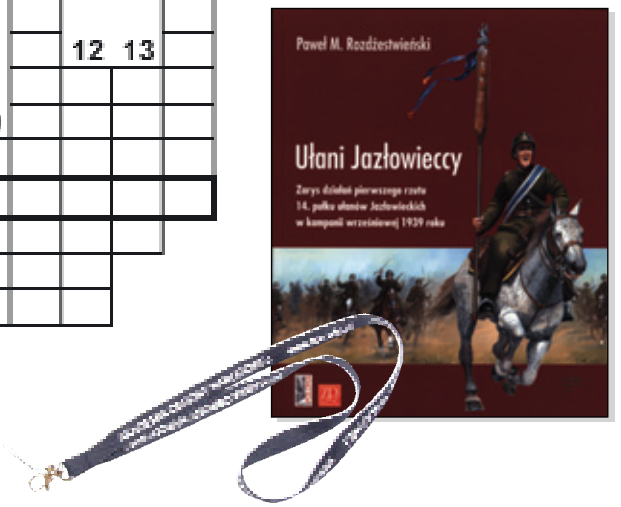
Podczas zbiórki kompanii kapral mówi do żołnierzy:
– Ci co znają się na muzyce wystąp!
Z szeregu występuje czterech.
– Pójdziecie do kapitana. Trzeba mu wnieść pianino na ósme piętro.

Wykład z fizyki w Akademii Wojskowej.
– Wszystkie ciała rzucone do góry spadają na ziemię. To jest prawo ciężkości...
– A jeśli spadną do wody? – pyta jeden z kadetów.
– To już nie wasza sprawa. Tym zajmie się marynarka wojenna.

Kapral wchodzi wieczorem do sypialni rekrutów i pyta:
– Który z was był w cywilu elektrykiem?
– Ja! – zgłasza się jeden z żołnierzy.
– W porządku. Jesteś odpowiedzialny za to, żeby co wieczór o dziesiątej światło w sali było zgaszone.

Za rozwiązanie krzyżówki do rozlosowania czekają nagrody

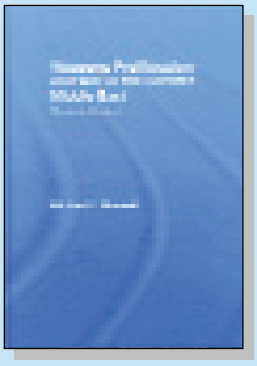
1. Osoba prowadząca wykłady.
2. Zestawienie dochodów i wydatków gospodarstwa domowego, uczelni, przedsiębiorstwa, państwa przewidzianych na przyszły okres.
3. Sprzęt bojowy, w który wyposażone jest wojsko.
4. Ogrodzony teren wraz z zespołem budynków, w których zakwaterowani są żołnierze pełniący służbę wojskową.
5. Przepisowy ubiór członków jakiejś organizacji.
6. Praca na rzecz jakiejś wspólnoty, wykonywana z poświęceniem.
7. Pracownik naukowy kierujący wydziałem szkoły wyższej, najstarszy rangą i stażem przedstawiciel korpusu dyplomatycznego lub przewodniczący rady adwokackiej.
8. Żołnierz zajmujący się głównie minowaniem i rozminowywaniem obiektów.
9. Może być terytorialny, mieszkańców, sędziowski, gospodarczy lub studencki.
10. Zorganizowana walka zbrojna między państwami, narodami lub grupami społecznymi, religijnymi lub gra karciana polegająca na automatycznym zbieraniu lew.
11. Pieniądze wypłacane okresowo uczniom, studentom, pracownikom nauki na pokrycie kosztów nauki lub badań naukowych.
12. Prowadzenie samolotu lub innego statku powietrznego.
13. Poprzedniczka AON.
14. Urzędnik stojący na czele powiatu lub przedstawiciel grupy studentów, odpowiedzialny za kontakt z dziekanatem oraz samorządem studenckim.

Prosimy o nadsyłanie rozwiązania wraz z danymi kontaktowymi na adres e-mail: biuletyn@aon.edu.pl do 15 marca 2009 r.

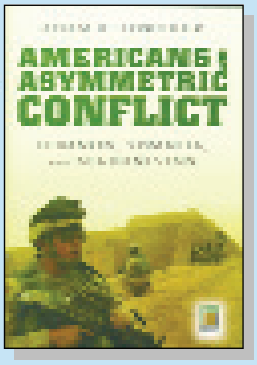
Zwycięzcę wyłonimy w drodze losowania. Nagrody do odbioru w redakcji (bl. 25, pok. 137).

Hasło krzyżówki z „Biuletynu AON" nr 4(38) 2008 brzmiało: WOJSKO POLSKIE.
Nagrody otrzymali: Justyna Polk i Sergiusz Parszowski. Gratulujemy!

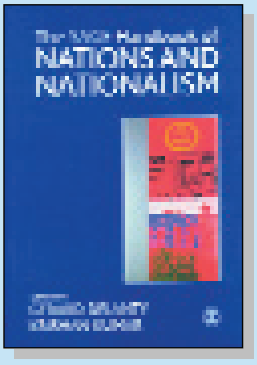
Na półce z książkami...

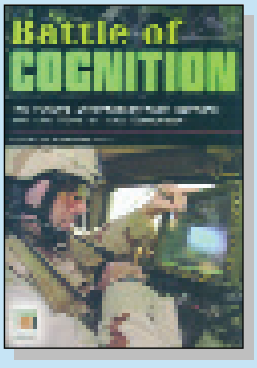
Richard L. Russell
Weapons Proliferation and War in the Greater Middle East: Strategic Contest
London; New York: Routledge, 2007. – X, 213 s. (sygn. bibl. 15060).

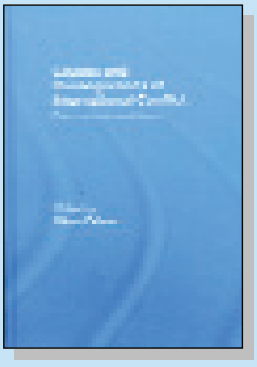
Adam B. Lowther
Americans and Asymmetric Conflict: Lebanon, Somalia, and Afghanistan
Westport, CT; London: Praeger Security International, 2007. – XVI, 233 s. (sygn. bibl. 16160/III).

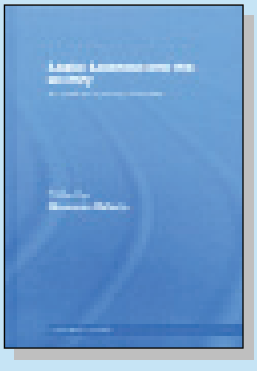
Gerard Delanty, Krishan Kumar (ed.)
The SAGE Handbook of Nations and Nationalism
Los Angeles [et al.]: SAGE Publ., 2006. – XIX, 577 s. (sygn. bibl. 15061/III).

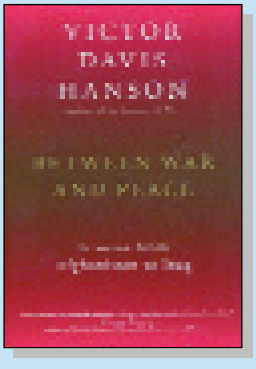
Alexander Kott (ed.)
Battle of cognition: The Future Information-Rich Warfare and the Mind of the Commander
Westport, CT; London: Praeger Security International, 2008. – VII, 263 s.: il. (sygn. bibl. 15939/III).

Glenn Palmer (ed.)
Causes and Consequences of International Conflict. Data, methods and theory
London; New York: Routledge, 2008. – XV, 251 s: il. (sygn. bibl. 15664/III).

Giuseppe Caforio (ed.)
Social Sciences and the Military. An interdisciplinary overview
London; New York: Routledge, 2007. – XIV, 297 s.: il. (sygn. bibl. 15666/III).

Victor Davis Hanson
Between War and Peace: Lessons from Afghanistan to Iraq
New York: Random House Trade, cop. 2004. – XVII, 282 s. (sygn. bibl. 8974/II).

Biblioteka Główna

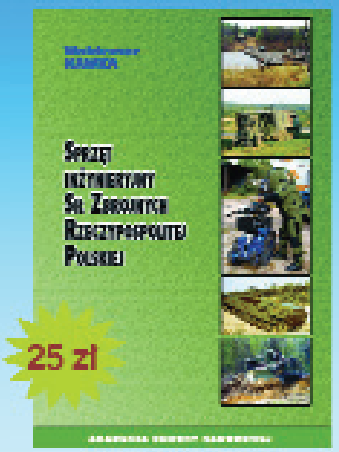
W księgarni AON

Piotr Daniluk
Zarządzanie:
koncepcje, strategie,
metody

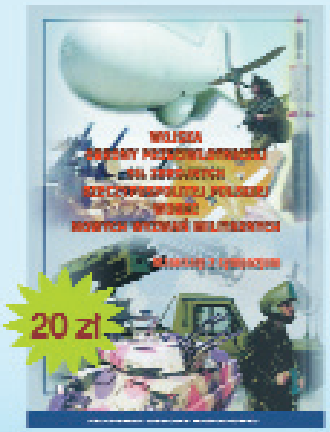
Piotr Gawliczek
Wpływ megaterroryzmu
na strategie
bezpieczeństwa
państw i organizacji

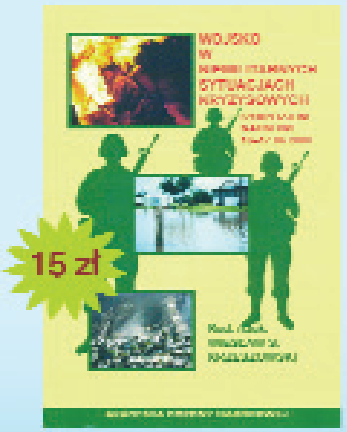
Waldemar Kawka
Sprzęt inżynieryjny
Sił Zbrojnych
Rzeczypospolitej Polskiej

Jarosław Solarz
Prognozowanie skażeń
chemicznych

Wojska obrony
przeciwlotniczej Sił
Zbrojnych Rzeczypospolitej
Polskiej wobec nowych
wyzwań militarnych.
Materiały z sympozjum

Wiesław S. Krzeszowski
(red. nauk.)
Wojsko w niemilitarnych
sytuacjach kryzysowych.
Sympozjum naukowe
16–17.06.2008

Księgarnia Akademicka
czynna od wtorku do soboty w godz. 13.00–18.00
tel. (022) 681-46-08
e-mail: ksiegarnia.akademicka@aon.edu.pl